

Mycket gjort! Mer att göra.

**Liberalernas handlingsprogram för
Norrtälje kommun 2027-2030**

Liberalerna lyssnar!

Norrtälje är en bra kommun, men kan bli ännu bättre. Liberalernas handlingsprogram utgör grunden för de sakpolitiska frågor som vi kommer driva under mandatperioden 2027-2030, där vi vill utveckla kommunen med både omtanke och förnuft. Vår vision för Norrtälje kommun är att vi ska vara den mest attraktiva och trygga platsen att bo, verka och besöka.

Vi hoppas på ditt stöd. Det behövs fler liberala lösningar i Norrtälje kommun!

Har du tankar om hur kommunen kan blir bättre eller hur du kan bidra till utvecklingen av Norrtälje kommun? Hör gärna av dig!

Robert Beronius, gruppleddare för Liberalerna i Norrtälje kommun

E-post: robert.beronius@liberalerna.se

Telefon: 070-1000 813

**Vill du tillsammans med oss bygga ett samhälle där varje
människa har rätt att forma sitt eget liv?**

Bli medlem idag - friheten behöver dig!

<https://www.liberalerna.se/bli-medlem>

Bli medlem idag

Innehåll

1. Sänkt skatt och bättre företagsklimat	3
1.1 En sund ekonomi för sänkt skatt	3
1.2 Bättre företagsklimat - enklare att vara företagare	4
1.3 Besöksnäring och turism	6
1.4 Sommarjobb och ungt entreprenörskap	7
2. En kunskapsinriktad skola	8
2.1 Låt skolan vara skola - fokus på kunskap.....	8
2.2 Norrtälje kommun ska ha Sveriges bästa lärare	8
2.3 Mer studiero och mindre klasser.....	8
2.4 Bra mat för varje elev och fler tillagningskök.....	9
2.5 Skollokaler att trivas och må bra i	9
2.6 Se till varje enskild elevs behov.....	9
2.7 Gör vägen till skolan trygg - och rolig!.....	10
2.8 Stärk vägen vidare ut i arbetslivet	10
3. En aktiv och meningsfull fritid	11
3.1 Lekplatser och badplatser	11
3.2 Badhus, sporthallar, ridsportcenter och motionsspår	12
3.3 Fritidsgårdar och lovaktiviteter	12
3.4 Ett rikt kultur- och föreningsliv.....	13
4. En trygg och säker kommun i både vardag och kris	14
4.1 Tryggare offentliga miljöer	14
4.2 En trygg uppväxt.....	14
4.3 En trygg och drogfri skola	15
4.4 Brottsförebyggande åtgärder och samverkan	16
4.5 Social trygghet	17
4.6 Trygghet i kris och civil beredskap	18
5. En kommun för åsrika	19
5.1 Leva livet hela livet.....	19
5.2 En äldreomsorg i framkant	20
6. LSS och personlig assistans	21
7. En levande landsbygd och skärgård	22

8. Samhällsplanering, trafik och bostäder	23
8.1 Bostäder, samhällsbyggnad och parker	23
8.2 Gator, parkeringar och båtramp	25
8.3 Gång- och cykelvägar	26
8.4 Busstrafik	27
8.4.1 Särskilda satsningar inom kollektivtrafiken på landsbygden	27
8.4.2 Prioriterade busslinjer	29
8.5 Sjötrafik	31
8.6 Möjligheternas Norrtälje	32
8.7 Möjligheternas Rimbo	33
8.8 Möjligheternas Älmsta	35
8.9 Möjligheternas Hallstavik	36
8.10 Möjligheternas Bergshamra	38
9. Klimat, miljö och grön omställning	39
9.1 Åtgärder för att motverka klimatförändringarna	39
9.2 Klimatanpassning	40
9.3 Miljö	40
10. En inkluderande och demokratisk kommun	42
10.1 Låt fler forma framtiden	42
10.2 Jämställdhet	43
10.3 Integration	45
11. God och nära vård och omsorg	46
12. En attraktiv arbetsgivare	48
13. Liberalerna gör Norrtälje kommun bättre - infriade vallöften	49

1. Sänkt skatt och bättre företagsklimat

1.1 En sund ekonomi för sänkt skatt

Norrtälje kommun står inför en tuff demografisk utmaning där allt färre ska försörja allt fler. För att vända denna utveckling behöver fler barnfamiljer och vuxna som förvärsarbetar att både flytta till och stanna kvar i vår kommun. För att lyckas med det behövs bra skolor, att vi är en trygg kommun, tillgång till jobb och bostäder samt möjligheter till ett aktivt och meningsfullt fritidsliv - men det kräver också en skattenivå som uppmuntrar fler att vilja bo och verka i vår kommun.

Ett ansvarsfullt ekonomiskt ledarskap är en grundpelare i Liberalernas politik. Vi vet att ordning och reda i kommunens finanser är en förutsättning för att kunna leverera hög kvalitet i skolan, vården och omsorgen - och för att samtidigt skapa utrymme för att sänka skatten på ett hållbart sätt. Liberalerna vill:

- **Genomföra en ansvarsfull skattesänkning.** Vi vill att du som bor i Norrtälje kommun ska få behålla mer av din inkomst - utan att vi tummar på kvaliteten i skolan, vården eller omsorgen. Genom att prioritera det som verkligen är viktigt och ha ordning och reda på ekonomin är en skattesänkning möjlig.
- **Investera klokt - utan att skuldsätta framtiden.** För att kommunen ska ha ordning och reda på ekonomin krävs årliga överskott på minst två procent över tid. Genom högre självfinansieringsgrad minskar vi kommunens lånebehov. Då kan vi lägga mer pengar på välfärd i stället för på räntor. Det är bra för både dagens och morgondagens Norrtäljebor - och gör det möjligt att sänka skatten utan att kvaliteten försämras.
- **Effektivera den kommunala verksamheten utan att tumma på kvaliteten.** Genom att till exempel samla ansvaret för idrottslokaler hos Kultur- och fritidsnämnden kan vi frigöra både pengar och halltider för föreningslivet. Vi vill också se över om avgifterna för brandskyddskontroll kan bli lägre om de utförs av privata aktörer.
- **Stärka arbetslinjen.** Arbetslinjen stärks genom ett bra företagsklimat, fokus på språk, vuxenutbildning och ett minskat bidragsberoende. Med en stärkt arbetslinje ökar skatteintäkterna.
- **Stoppa välfärdsbrott och korruption** genom bättre kontroll och tydliga rutiner. Felaktiga utbetalningar ska krävas tillbaka - och brott ska alltid polisanmälas. Enligt uppskattningar uppgår välfärdsbrottligheten till 50 miljarder kronor per år i Sverige. Genom att ha nolltolerans mot välfärdsbrottlighet och korruption kan skattepengar i stället gå till välfärd och möjliggöra skattesänkningar. Dina skattepengar ska gå till rätt saker!
- **Hålla nere VA-avgifterna.** Norrtälje kommun har i dag bland de högsta VA-avgifterna i Sverige. För att hålla nere kostnaderna vill vi att nya VA-områden planeras med försiktighet. Dessutom bör stora investeringar, som gynnar alla som bor i kommunen (till exempel utbyggnad av reningsverk), kunna delfinansieras med skattemedel. Det är dock viktigt att vi ser till att det finns medel så att vi kan underhålla våra vatten- och avloppssystem. Vi vill inte lämna över ett bristfälligt VA-nät till kommande generationer.
- **Använda skattepengar rättvist.** Folkets hus och IOGT-NTO ska till exempel inte ha fördelar framför andra lokalhållande föreningar eller privata fastighetsägare.
- **Öka nyttjandegraden av befintliga lokaler.** Genom bättre lokalnyttjande kan vi sänka kostnader utan att tumma på kvaliteten i vården, skolan och omsorgen. Partier ska inte heller få ekonomisk stöttning för att hålla möten i till exempel Folkets Hus - använd istället kommunhusets lokaler för politiska möten.
- Återgå till att **kulturskolan** ej ska vara avgiftsfri.
- Utredda om går att skapa en mer affärsmässig och effektiv hantering av kommunens lokaler genom att dessa ägs och förvaltas av ett särskilt kommunalt bolag, eller av något av de befintliga kommunala bolagen såsom Roslagsbostäder eller Campus Roslagen AB.

1.2 Bättre företagsklimat - enklare att vara företagare

Utan företagare - inget välbefinnande. När företag växer skapas fler jobb, vilket i sin tur ger resurser till fler lärare, sjuksköterskor och bättre välbefinnande. För att lyckas krävs en politisk ledning som förstår företagets villkor och som underlättar för företag att utvecklas.

I Norrtälje kommun ska det vara enkelt, tryggt och lönsamt att starta och driva företag. Det måste löna sig att ta risker, skapa jobb och bidra till samhället.

Liberalerna vill:

- **Hålla nere avgifterna.** Företagare ska inte betala mer än nödvändigt för kommunal myndighetsutövning. Vi vill att kommunen gör en total översyn av alla taxor och avgifter som rör näringslivet - med målet att Norrtälje kommun ska ha Sveriges mest prisvärda villkor för företagare. Avgifter för tillsyn ska bara tas ut när tillsyn faktiskt genomförs.
- Avskaffa **evenemangsavgiften** för upplåtelse av offentlig plats. Vi vill främja fler evenemang för att stärka handel och skapa en mer levande stadskärna för alla.
- **Sänka avgiften för uteserveringar till noll kronor.** Vi vill se en stark restaurangnäring och en levande stadskärna. Därför vill vi uppmuntra till fler uteserveringar genom att ta bort säsongsavgiften, som har försumbar för kommunen, men som kan innebära mycket pengar för en enskild företagare.
- **Snabba på handläggningen av tillstånd.** Företagare ska inte behöva vänta i månader på besked från kommunen. När bygglov, serveringstillstånd eller andra tillstånd drar ut på tiden kan det bromsa både investeringar och tillväxt. Kommunen ska ge tydlig service, hålla vad man lovar och hjälpa företag att komma vidare - inte stå i vägen.
- **Förenkla för företagen.** Kommunens regler och processer ska vara enkla att förstå och lätta att följa. Därför vill vi att kommunen arbetar systematiskt med att förenkla sina rutiner - alltid med företagets perspektiv i fokus. Mindre krångel och tydligare besked gör det lättare att starta, driva och utveckla företag i Norrtälje kommun.
- **Förbättra servicekulturen gentemot företagare.** Kommunens bemötande och service till företag ska vara företagsanpassat och väl fungerande. Kommunen ska ha ett lösningorienterat förhållningssätt och betraktas som en möjliggörare i stället för ett hinder.
- **Stärka tjänstegarantierna.** Vi vill fortsatt utveckla garantier som säkerställer service i rätt tid och korta handläggningstider - med tydliga konsekvenser om garantier inte uppfylls, till exempel sänkt eller slopad avgift vid för lång handläggningstid.
- **Beivra brott mot företagare.** Brottslighet och otrygghet hämmar företagets tillväxt- och utvecklingsmöjligheter. Norrtälje kommun ska vara Sveriges tryggaste kommun för företagare. Därför vill vi att representanter för det lokala näringslivet ska erbjudas möjlighet att delta i Brottsförebyggande rådet. Vi vill också ta fram en åtgärdsplan mot brott och otrygghet för företagare.
- **Skapa fler parkeringsplatser för att bidra till levande stadskärnor.** Minsta fria parkeringstid ska vara två timmar parkeringstid på de större parkeringsplatserna.
- **Förbättra dialogen med företagarna.** Kommunen måste lyssna mer på företagarna. Därför vill vi stärka samarbetet mellan kommunen och det lokala näringslivet. Genom regelbunden dialog, företagsbesök och öppna forum skapar vi ömsesidig förståelse - och bättre underlag för beslut.
- **Ta vara på digitaliseringens möjligheter.** Gör det enklare för företag att ansöka om tillstånd och hantera ärenden genom bättre digitala lösningar - exempelvis smartare system och stöd med AI som förenklar och effektiviserar processen.
- **Samarbeta med de lokala företagareföreningarna** för att marknadsföra kommunens orter och handelsområden, bland annat genom att medfinansiera evenemang såsom marknadsdagar och "Hamnkalaset".

- **Ge lokala mindre företag bättre möjligheter att delta i kommunens upphandlingar.** Kommunen ska ta bort onödiga krav och minska byråkratin i anbudsgivningen. Det ska vara enkelt och attraktivt även för mindre leverantörer med begränsade administrativa resurser att lämna anbud. Vi vill också att närodlat och närproducerad mat ska prioriteras vid inköp av livsmedel.
- **Aktivt värva nya företag för etablering i kommunen** ("head-hunting"). Kommunen ska inte bara vänta på att företag hittar hit - vi ska aktivt arbeta för att locka dem. Genom att marknadsföra kommunen, erbjuda goda etableringsvillkor och ha en offensiv dialog med företag inom strategiska branscher, kan vi få fler att välja Norrtälje kommun för sin nästa etablering.
- **Fortsätta satsningen på Företagslabbet**, som erbjuder kontor, arbetsplatser och rådgivning under kortare tid till nystartade företag och företag som vill utveckla nya koncept och ta sina idéer till nya nivåer.
- **Matcha utbildningsutbudet mot näringslivets behov.** Tillgång till arbetskraft med relevant kompetens är avgörande för företagets möjlighet att växa. Därför vill i samverkan med näringslivet kartlägga och erbjuda eftergymnasiala utbildningar inom såväl yrkeshögskola som universitet/högskola som bättre speglar näringslivets kompetensbehov.
- **Ta fram mer verksamhets- och industrimark** i hela kommunen. En förutsättning för företag är att det finns områden som är planlagda specifikt för företag. Kommunen måste arbeta proaktivt och aktivt med att skapa möjligheter till nya områden för företag - både för att nya företag ska vilja etablera sig och för att redan etablerade företag ska vilja stanna kvar. Samtidigt måste befintliga företagsområden värnas och utvecklas.
- **Korta handläggningstiderna för detaljplaner.** Det är viktigt att vi som kommun visar att vi kan vara både effektiva och professionella i våra processer. När kommunen levererar i tid stärker det kommunens attraktivitet för investerare och byggaktörer, vilket är avgörande för kommunens framtida utveckling.

1.3 Besöksnäring och turism

Norrtälje kommun har fantastiska förutsättningar för att bli en ännu starkare besöksdestination. Vår unika natur, levande kulturmiljöer, Norrtäljes stadskärna och närheten till både skärgård och landsbygd gör kommunen till ett guldgruv för både svenska och internationella besökare. Vi vill att fler ska upptäcka allt det fina här – och att besökarna stannar längre.

Liberalerna vill:

- **Möjliggöra etablering av nya hotell och konferensanläggningar.** Ett sporthotell vid Sportcentrum och ett destinationshotell i Norrtälje hamn skulle stärka kommunens attraktivitet året runt.
- **Utveckla besöksnäringen.** Vi vill förverkliga *Destinationsstrategi Roslagen 2030* genom konkreta åtgärder och förbättrad marknadsföring av kommun som resmål.
- **Främja turismen året runt.** Norrtälje kommuns skärgård och landsbygd är viktiga turistmål och vi vill att fler turister lätt och smidigt ska kunna ta sig hit. Det skulle bidra till att skapa en mer livskraftig landsbygd och skärgård.
- **Skapa fler attraktiva ställplatser för husbilar.** Det behövs fler ställplatser på platser med fin natur, närhet till service och sevärdheter – med syftet att fler ska handla hos våra lokala företagare.
- **Utöka och förbättra båtövningsstationer för fritidsbåtar.** Dessa ska vara lättillgängliga och fungera. Vi vill se fler båtövningsstationer i till exempel Stämmarsund och Räfsnäs.
- Verka för att utveckla båtfaciliteterna med **sjötankningsställen**, till exempel vid Bromskär.
- **Profilera Norrtälje kommun som en idrottskommun.** Vi vill genomföra satsningar som stärker kommunen som idrottskommun, till exempel genom att möjliggöra ett sporthotell, satsa på en inomhusfotbollshall och ett ridsportcentrum. Det gynnar föreningslivet, sätter Norrtälje på idrottskartan och stärker det lokala näringslivet.
- Verka för att Sverige ansöker till UNESCO om **världsarvsstatus för delar av ytterskärgården**. Det skulle inte bara skydda en viktig och unik naturmiljö, utan också stärka skärgården som besöksdestination.
- Satsa på en sammanhållen kommunikation och strategi för bland annat skyltning för kommunens samtliga besöksmål.
- Utveckla **evenemangskalendern**, till exempel genom att tillhandahålla den som en app med push-notiser.
- **Avskaffa evenemangsavgiften** för upplåtelse av offentlig plats. Vi vill främja fler evenemang för att stärka handel och skapa en mer levande stadskärna för alla.
- Behålla **Norra båtlinjen**, som sträcker sig mellan Norrtälje, Håknäs, Gräddö, Lidö, och Arholma. Båtlinjen är viktigt för vår besöksnäring och lokala företagare i skärgården.

1.4 Sommarjobb och ungt entreprenörskap

Ett sommarjobb är en dörröppnare som leder till arbetslivserfarenhet, och är därför en viktig del av arbetslinjen. Att kommunen erbjuder sommarjobb är särskilt angeläget för att alla ungdomar ska ges möjlighet att få sin första kontakt med arbetsmarknaden – även ungdomar vars föräldrar inte har kontakter eller nätverk.

Samtidigt behöver vi lyfta fram betydelsen av ungt entreprenörskap. Att som ung få pröva på att starta eget, driva ett projekt eller testa en affärsidé ger inte bara praktiska färdigheter inom ekonomi och ledarskap, utan också ansvarstagande och problemlösningsförmåga. Det är egenskaper som är avgörande i ett föränderligt arbetsliv. Satsningar bör därför inte enbart handla om att erbjuda traditionella sommarjobb, utan också ge stöd till unga som vill skapa driva ett eget företag.

Liberalerna vill:

- Bidra till att så många ungdomar som möjligt erbjuds **meningsfulla sommarjobb**. Kommunen och de kommunala bolagen ska tillhandahålla sommarjobb när det finns meningsfulla arbetsuppgifter som behöver utföras och som kan utföras av ungdomar.
- **Förbättra möjligheterna för idrottsföreningar och andra ideella föreningar att ta emot kommunalt finansierade sommarjobbare**. Tack vare Liberalerna kan ideella föreningar redan idag ta emot kommunalt finansierade sommarjobbare – en satsning som gett mervärde för både unga och föreningslivet. Nu vill vi utveckla modellen så att föreningarna själva får föreslå sommarjobbare, i stället för att tilldelas sommarjobbare genom slumpmässigt urval. Det säkerställer rätt kompetens och skapar mer meningsfulla sommarjobb.
- **Erbjuda ungdomar extrajobb även under terminstid**. I Kalmar erbjuds ett antal skolungdomar extrajobb under terminerna för att några timmar på helger umgås med äldre på boenden. Syftet är att skapa guldkant för kommunens äldre samtidigt som unga ges möjlighet till ett första meningsfullt extrajobb.
- **Kommunala sommarjobb och extrajobb ska sökas med CV och personligt brev**. Att lära sig söka jobb är en viktig del av arbetslivserfarenheten, och då räcker det inte med en enkel intresseanmälan.
- Projektet **”Egen sommar”**, där ungdomar i åldern 15-19 år får testa på att vara egna företagare under sommarlovet, infördes på initiativ av Liberalerna. Det vill vi ska fortsätta. Träning i att utveckla idéer, ta eget ansvar och lösa problem är en bra erfarenhet för det framtida arbetslivet.
- Stimulera entreprenörskap och utveckla skola-näringslivssamverkan för att entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet, till exempel genom samarbete med **Ung Företagsamhet (UF)** och liknande organisationer. UF-företagande ska erbjudas som en möjlighet till alla elever på gymnasiet.
- Öka andelen elever som läser teknik eller naturvetenskap, alternativt yrkesprogram med särskilt god arbetsmarknadsprognos.

2. En kunskapsinriktad skola

Kunskap är biljetten till självständighet, möjligheter och ökad frihet. Därför sätter vi skolan först - inte bara i ord, utan också i handling. Genom att prioritera trygghet, studiero, fler behöriga lärare, läskunskaper och skolans kunskapsuppdrag kan vi höja skolresultaten i Norrtälje kommun!

2.1 Låt skolan vara skola - fokus på kunskap

Ska vi höja skolresultaten i Norrtälje behöver skolan fokusera på undervisning som sätter grundkunskaperna i centrum - att kunna läsa, skriva och räkna. Liberalerna vill:

- **Att skolan ska styras av kunskap**, där fokus ligger på att följa läroplanerna.

2.2 Norrtälje kommun ska ha Sveriges bästa lärare

För att alla elever ska lyckas behöver vi satsa på lärarna. En skicklig och engagerad lärare gör stor skillnad. Norrtälje kommun ska vara en förebild som skolkommun med höga ambitioner och goda arbetsvillkor för alla som jobbar i förskola och skola. Liberalerna vill:

- **Höja lönerna för såväl lärare som rektorer.** Vi vill erbjuda konkurrenskraftiga löner för att både locka hit och behålla de bästa lärarna - från förskolan till gymnasiet. Det gäller även rektorer.
- **Reglera undervisningstiden.** Lärare och förskollärare har ett kärnuppdrag: att undervisa. Det uppdraget måste vi värna. Men många lärare har så många undervisningstimmar att de inte har tillräckligt med tid att planera och följa upp sin undervisning. På grund av denna överbelastning försämras undervisningens kvalitet, arbetsmiljön och yrkets status. Lärare behöver ges bättre förutsättningar att fokusera på sitt pedagogiska uppdrag.
- **Öka andelen behöriga lärare.** Vi vill öka andelen legitimerade och behöriga lärare på våra skolor, så att alla elever möts av hög kompetens i klassrummet.
- **Höja personaltätheten** i både förskola och skola. Det ger tryggare miljöer, mer stöd och bättre arbetsmiljö för både lärare och elever.

2.3 Mer studiero och mindre klasser

Elever som oroar sig för att bli trakasserade, kränkta eller utsatta i skolan kan inte fokusera på lektionen eller koppla av på rasterna. Alltför många elever blir utsatta i skolan eller störda på lektionerna. Liberalerna står för nolltolerans mot stök och trakasserier. Liberalerna vill:

- Att alla skolor arbetar förebyggande och har **åtgärdsprogram** baserat på forskning och beprövad erfarenhet för att skydda utsatta elever.
- Ge lärarna förutsättningar att **stärka det relationella ledarskapet**, skapa **struktur i undervisningen** och arbeta med att förebygga och hantera konflikter på ett professionellt sätt. När elever får positiv återkoppling för hur de bidrar till en trygg och konstruktiv arbetsmiljö, skapas också bättre förutsättningar för samarbete och studiero.
- **Fortsätta tillämpningen av tydliga ordningsregler och förväntansdokument**, där både elever och vårdnadshavare är involverade.
- Sätta ett **maxtak för antal elever i en klass** (t.ex. högst 20 elever per klass i låg- och mellanstadiet och 25 elever i högstadiet).
- Sätta en **gräns för hur stor eller liten en förskola eller skola får vara** - för att värna om både barnens trygghet och personalens arbetsmiljö.
- **Att alla elever ska kunna äta sig mätta** och att maten serveras på ett aptitligt sätt. Mätta barn orkar fokusera mer på lektionerna och lägger grunden för en bra studiero.
- **Tillämpa nolltolerans mot mobbning**, trakasserier och kränkningar.

2.4 Bra mat för varje elev och fler tillagningskök

Mätta elever lär sig mer. Därför har vi infört gratis skolfrukost för de elever som behöver det och fri frukt på fler skolor. Liberalerna vill:

- Ersätta fler mottagningskök med **tillagningskök**. Med tillagningskök minskar matsvinnet, transportkostnaderna och andra onödiga kostnader för packning och upppackning. Dessutom blir maten godare.
- **Att alla elever ska kunna äta sig mätta** på mat de tycker om, och att maten serveras på ett aptitligt sätt. Mätta barn orkar fokusera mer på lektionerna och lägger grunden för en bra studiero. Skolmat måste få kosta. Lyssna på eleverna.
- Servera mer mat som är **närodlad** och **närproducerad**.
- Erbjud **fri frukt** på alla skolor.

2.5 Skollokaler att trivas och må bra i

Elever som trivs lär sig både lättare och bättre. Liberalerna vill:

- **Rusta upp skolor och förskolor** så att de är trygga och trivsamma. Menar vi allvar med att vi vill satsa på skolorna måste det också synas på lokalerna.
- **Erbjud avskärmade duschar i omklädningsrum** och erbjud fler särskilda omklädningsrum till elever med särskilda behov, inklusive HBTQI-personer.
- **Rusta upp skolgårdar** så att de är tillgängliga för alla barn och elever oavsett funktionsnedsättning och uppmuntrar till uteaktiviteter och rörelse. Frisk luft och fysisk aktivitet under dagen gynnar lärandet och hälsan. Därför vill vi fortsätta succén med skolgårdslyftet, som införts på Liberalernas initiativ.

2.6 Se till varje enskild elevs behov

Alla barn är inte likadana - barn är olika. För Liberalerna handlar kunskapsfokus i skolan om att alla barn och unga ska få förutsättningar att nå sin fulla potential. Elever som halkar efter ska få stöd, och elever som kan gå före ska få utmaningar. Utbildningen måste se till varje barns och elevs enskilda behov och ge det stöd som behövs. Elever i behov av särskilt stöd ska så tidigt som möjligt erbjudas stöd. Liberalerna vill:

- **Stärka elevhälsan** och arbetet med att främja skolnärvaron.
- **Korta köerna till barn- och ungdomspsykiatri** (BUP) för barnens skull, men också för att barn- och elevhälsan ska kunna fokusera på sitt förebyggande arbete.
- Satsa på fler **socialpedagoger** för att stärka det förebyggande och relationsnära arbetet med eleverna.
- Säkerställa att skolorna blir bättre på att tillgodose behoven hos **särskilt begåvade barn** och att skolorna följer kommunens handlingsplan för särskilt begåvade barn.
- **Följ upp elevernas kunskaper** i att läsa, skriva och räkna löpande under läsåret, för att kunna sätt in rätt insatser i rätt tid. Ingen elev ska lämna lågstadiet utan att kunna läsa, skriva och räkna.
- **Erbjud stödundervisning** löpande under läsåret för elever som har svårt att nå kunskapsmålen.
- **Alla barn ska ha rätt till minst 30 timmars förskola**. Idag har barn till föräldralediga och arbetslösa lagstadgad rätt till minst 15 timmars förskola, medan Norrtälje kommun erbjuder 20 timmar i veckan. Liberalerna vill att detta gradvis ökas till 30 timmar i veckan från ett års ålder och att kommunerna kompenseras genom höjda statsbidrag. Genom att ge arbetssökande föräldrar en utökad möjlighet att ha sina barn i, ges föräldrar bättre möjligheter att delta i insatser för ett snabbare inträde på arbetsmarknaden. Dessutom har ett ökat deltagande i förskolan stor betydelse för barns språkutveckling kunskapsresultat.

2.7 Gör vägen till skolan trygg - och rolig!

För Liberalerna är det självklart att barn ska kunna ta sig till och från skolan på ett säkert, tillgängligt och självständigt sätt. Det stärker både barnets frihet och föräldrars trygghet. Därför vill vi prioritera trygga skolvägar, bättre trafiksäkerhet och flexibla lösningar som tar hänsyn till barns olika behov. En liberal skolpolitik börjar inte i klassrummet – den börjar vid ytterdörren. Liberalerna vill:

- Skapa fler **trygga och glada skolvägar**. Vägen till skolan ska inte bara vara säker – den ska också inspirera till rörelse och nyfikenhet. Glada skolvägar är trygga, välbelysta stråk där barn kan gå eller cykla själva. Det handlar både om skolvägar mellan skolor och bostadsområden och mellan skola och busshållplatser.
- Erbjud elever och lärare **fler parkeringsplatser vid Rodengymnasiet**.
- **Prioritera anläggning av gång- och cykelvägar** inom en radie av minst fyra km runt alla skolor, så att de barn som inte har rätt till skolskjuts ska kunna ta sig till och från skolan på ett säkert sätt.
- Erbjud skoltaxi eller skolbuss för barn som går i **förskoleklass** och till elever som bor på sådant sätt att de inte kan ta sig till närmsta busshållplats på ett trafiksäkert sätt. Särskilt angeläget är det att 5-åringar inte hänvisas till SL-buss, eftersom de inte får åka utan vuxens sällskap på SL-buss.
- Erbjud **syskon** till barn som får åka skoltaxi och som går på samma skola som syskonet möjlighet att få åka med i skoltaxin som **medresenär**.
- Införa ett tak för hur lång restiden till och från skolan får vara; högst 30 minuter per resa för elever i årskurs F-3, och max 60 minuter för äldre elever.

2.8 Stärk vägen vidare ut i arbetslivet

Liberalerna arbetar för en arbetsmarknad där fler får rätt kompetens och bättre möjligheter att matchas med rätt jobb. För att varje människa ska ha så goda förutsättningar som möjligt att utveckla sina kunskaper och färdigheter under hela livet, krävs också en väl utvecklad vuxenutbildning. Fler måste få möjlighet att omskola sig eller förbättra sina grundkunskaper. På så sätt får fler nya chanser i livet. Liberalerna vill:

- **Öka andelen elever som läser teknik eller naturvetenskap**, alternativt **yrkesprogram** med särskilt god arbetsmarknadsprognos. Gymnasial yrkesutbildning är den kompetensnivå som flest företag efterfrågar mest.
- Fortsätta satsa på en **vuxenutbildning** av kvalitet och med ett brett kursutbud.
- Stärka arbetet för bättre matchning och kompetensutveckling på arbetsmarknaden.
- Tidigt ge stöd utifrån varje individs behov och ta ansvar för dem som inte påbörjat, fullföljt eller avbrutit sin gymnasieutbildning.
- Utredda möjligheten att **införa resursklasser även på gymnasiet**. En resursklass ger studiero, trygghet och individanpassning för dem som behöver det. Steget från att ha gått i en resursklass under grundskoletiden till att börja gymnasiet utan möjlighet till anpassad lärmiljö är idag alldeles för stort.

3. En aktiv och meningsfull fritid

3.1 Lekplatser och badplatser

För att fler barn ska få möjlighet att leka, upptäcka och röra sig i sin närmiljö vill vi genomföra ett ambitiöst lyft för lek- och aktivitetsplatser – eller rörelselyft om man så vill. Det är också viktigt för att vi ska bli en mer attraktiv kommun för barnfamiljer.

Liberalerna vill:

- Satsa på tillgängliga och trygga lekplatser, skolgårdar och platser för spontanidrott för barn i olika åldrar och med olika behov.
- Anlägga en **temalekpark** som Pelle Svanslösparken i Uppsala eller Mulle Meck i Solna.
- Rusta upp och **hägna in lekplatsen i Societetsparken**.
- Utredda alternativt nyttjande av marken där tennisbanorna idag är i Societetsparken, för något som kan nyttjas året om av fler. Om tennisbanorna tas bort, ska alternativ placering först säkras.
- Hålla en hög standard på kommunens **utomhus- och friluftsbad** och göra baden tillgängliga för alla.
- Vidta åtgärder för renare badstränder genom att skjuta av eller skrämja bort **kanadagäss**.
- Verka för **fler parkeringsplatser vid de kommunala badplatserna**.
- Planen för en badplats i Norrtälje hamn ska genomföras – med målet att den står klar till 2028, så fler kan njuta av stadens vattennära läge.
- Verka för etablering av ett **”Leos lekland”**.
- Skapa en **barnens trafikskola**, en miniatyrstad för trafikvett, med låncyklar via Aktivitetsbanken).
- Satsa på en barnvänlig park med **plaskdamm** – en trygg mötesplats som ger rörelseglädje och svalka för de yngsta under varma dagar.

3.2 Badhus, sporthallar, ridsportcenter och motionsspår

Vi vill att fler ska kunna utöva en fritidsaktivitet oavsett om det gäller att spela i ett fotbollslag, lära sig simma eller åka skidor. Idrottsrörelsen är Sveriges största folkrörelse och behöver ges goda förutsättningar för att fortsätta utveckla vår kommun. Liberalerna vill:

- **Bygga fler sporthallar.** Det råder brist på inomhushallar och det behövs fler sporthallar med plats för åskådare. I Norrtälje vill vi bygga en ny sporthall vid Norrgårdsskolan och på sikt vill vi också bygga ut Norrtälje Sportcentrum med ytterligare en hall. Det behövs också en ny sporthall i Hallstavik, som Liberalerna redan har tagit initiativ till.
- **Bygga en inomhusfotbollshall.** Att investera i en inomhusfotbollshall skulle vara ett stort lyft för Norrtälje kommun som idrottskommun. Det skulle möjliggöra fotbollsträning och matcher året runt och stärka kommunens attraktionskraft för såväl lokala som externa föreningar, som kan förlägga träningsläger här.
- **Bygga ut Norrtälje badhus** med ytterligare en undervisningsbassäng. Platsbrist får inte stå i vägen för att lära våra barn simma!
- Påbörja planering för ett **nytt badhus i Rimbo** – det är viktigt att vi säkerställer att det finns ett badhus i Rimbo även efter att avtalet med den nuvarande fastighetsägaren går ut.
- Hålla nere **avgifterna** till badhusen.
- Anlägga ett nytt **ridsportcenter** vid Vigelsjö eller en ny anläggning norr om Norrtälje. En ny anläggning bör uppföras med plats för minst 40 hästar och med plats för framtida expansion. Anläggningen bör förses med två ridhus, så att andra ridklubbar och utövare av ridsporten ska kunna få tillgång till anläggningen även när lektionsverksamhet bedrivs, oavsett intresse och disciplin, och för att kunna göra Norrtälje kommun till en självklar plats för ridtävlingar.
- Höja standarden på ett flertal kommunala idrottsanläggningar och omklädningsrum, med särskilt fokus på att förbättra **tillgängligheten** för personer med funktionsnedsättning, för såväl för deltagare som publik. Alla ska ha möjlighet att delta i oavsett fysiska förutsättningar!
- Prioritera underhållet av **Roslagsleden** och andra motionsspår. Roslagenleden behöver utvecklas med fler rastplatser, grillplatser, vindskydd och med uppmärkning till lokala företagare med utåtriktad verksamhet för att främja det lokala näringslivet.
- Börja planera infrastruktur och andra nödvändiga förberedelser för att kommunen ska kunna arrangera **SM-veckan** (sommar).
- Erbjud **gratis gymkort för ungdomar** som går på högskolan eller gymnasiet.

3.3 Fritidsgårdar och lovaktiviteter

Trygga miljöer, goda förebilder och tillgång till meningsfulla aktiviteter är avgörande för att barn och unga ska känna framtidstro. En aktiv och inkluderande fritid skapar trygghet, stärker gemenskapen och förebygger utanförskap. Liberalerna vill:

- Rusta upp **Brännäsgården** och anpassa lokalerna för att motsvara dagens behov för fritidshemsverksamhet.
- **Erbjud lovaktiviteter och fritidsaktiviteter efter skoltid** ("After School") för att väcka intresse för föreningsledda aktiviteter. Barn och unga behöver bli sedda och bekräftade genom goda förebilder och meningsfulla aktiviteter för att ges förutsättningar att se möjligheter för framtiden. Satsningarna på "Mitt lov" ska fortsätta.
- Fortsätt Liberalernas projekt "**Aktivitetsbanken**" och ge det resurser så att det blir Sveriges mest kompletta och bästa fritidsbank.

 I avsnitt 1.4 kan du också läsa om vad vi vill göra för att erbjuda fler sommarjobb!

3.4 Ett rikt kultur- och föreningsliv

Kulturens betydelse för att vidga rummet för tanken, reflektionen och fantasin kan inte överskattas. Kulturen är i vid mening innehållet i det liv vi lever och ger möjligheter till det "innanförskap" och de möten som människor behöver. Kulturens ekonomiska och samhälleliga betydelse måste få ett större erkännande i Norrtälje kommun. Liberalerna vill:

- Initiera ett samarbete med föreningslivet för att skapa en **kulturnatt** där kommunens kulturliv öppnar sina dörrar med fri entré för alla besökare, med Rimbo som förebild. Upptäck det du inte visste fanns eller det du alltid drömt om att prova!
- **Erbjuda fler sommaraktiviteter i Societetsparken!** Vi vill satsa på kultur och evenemang under sommaren – som konserter, föreställningar, idrottstävlingar och aktivitetsdagar – för att göra Norrtälje mer levande och attraktivt, både för turister och för oss som är kvar i stan. Självklart i samarbete med föreningar, Kulturskolan, näringslivet och andra aktörer.
- För att främja fler evenemang vill vi också **avskaffa evenemangsavgiften** för upplåtelse av offentlig plats.
- Erbjud ett brett kursutbud på **kulturskolorna** – som exempelvis dans, teater och dataspelsutveckling/design.
- **Rusta upp kulturskolans lokaler** och anpassa dem för att motsvara dagens behov för kulturskola.
- **Synliggöra kulturen i vardagen**, i synnerhet för barn och ungdomar. Det är därför särskilt viktigt att prioritera konstutsmäckning av skolor och skolgårdar.
- **Anpassa stadsbibliotekets lokaler** så att de möter kommande behov. Ett nytt stadsbibliotek bör uppföras i samband med framtida exploatering och utveckling av området kring busstationen i Norrtälje, för att underlätta för de som reser med buss att besöka stadsbiblioteket.
- **Bygga ett nytt kulturhus** ("all-aktivitetshus"), som förutom bibliotek skulle kunna kompletteras med en större scen såväl som mindre scener. Behöver du repa en teaterföreställning, träna dans eller öva körsång för att sedan kunna göra ett uppspel, show eller konsert? Det är några exempel på vad man skulle kunna göra i ett all-aktivitetshus. Ett all-aktivitetshus skulle även kunna inrymma en fritidsgård, kulturhus och plats för skapande av konst.
- Att kommunen på olika sätt – genom lokaler, bidrag och administrativt stöd - stödjer de många enskilda kulturutövare som utgör ryggraden i kommunens omfattande kulturliv.
- Värna om **Torsten Nordströms museum** och ett gott samarbete med mellan kommunen och Nordströmska stiftelsen.
- Avveckla stiftelsen som driver **Roslagsmuseet** och driva verksamheten i kommunal regi - och rusta upp Zetterstenska huset. Roslagsmuseet ska vara öppet och erbjuda aktiviteter som skapar en levande verksamhet, som gör att det är finns anledning att återkomma till museet.
- **Höja verksamhetsbidraget** (det lokala aktivitetsstödet) till barn- och ungdomsföreningar som bedriver idrottsverksamhet. I hela Sverige sjunker tyvärr föreningsengagemanget. Vi anser att det är viktigt att kommunen främjar barns och ungas föreningsengagemang genom höjda aktivitetsbidrag. Eftersom engagemanget är lägre hos äldre ungdomar anser vi att dessa bör prioriteras.
- **Säkerställa likvärdigheten i stöd till olika kulturyttringar och idrotter**, oavsett om det är en "pojk- eller flickidrott". Kostnaden för att hyra en simbassäng bör till exempel vara densamma som hyran av en sporthall.
- Utredda möjligheten att använda **Södra bergen** till ett område för **friluftsmuseum** och kultur. Vi vill också se över möjligheten att skapa en hundrastgård på Södra bergen, vilket skulle kunna bidra till att öka tryggheten.
- Utredda införandet av en "**walk of fame**" på lämplig plats, med Hollywood Walk of Fame som förebild, för att lyfta profiler som bidragit till att göra Norrtälje kommun en plats att vara stolt över.

4. En trygg och säker kommun i både vardag och kris

Vår mest grundläggande frihetsfråga är rätten till trygghet. Den som inte vågar gå ut efter mörkrets inbrott är inte fri. Att känna sig trygg i sin bostad, på busstationen och att inte känna sig tvungen att avstå från en kvällspromenad – allt detta handlar om frihet i vår vardag. Vi kommer därför inte nöja oss förrän Norrtälje kommun är Sveriges tryggaste kommun!

4.1 Tryggare offentliga miljöer

Alla ska känna sig trygga på vägen till jobbet, skolan eller bussen – oavsett tid på dygnet. För Liberalerna är trygghet i det offentliga rummet en självklarhet. Liberalerna vill:

- Satsa på **kamerabevakning** på pendlarparkeringar, busstationer, busshållplatser och brottsutsatta platser, eller platser som upplevs som otrygga.
- Satsa på fler **ordningsvakter** på fler platser under fler av dygnets timmar.
- Prioritera **bättre belysning** för att skapa tryggare platser.
- Säkerställa att **klotterpolicyn**, som införts på Liberalernas initiativ och som innebär att allt klotter ska vara sanerat inom 48 timmar, efterlevs. Kommunen ska vara och uppfattas som en trygg, säker, ren och välskött plats för alla att bo, verka och besöka.
- Rusta upp kommunens alla **gång- och cykeltunnlar** med fokus på ökad trygghet.
- Prioritera **snöröjning, vårsopning** och löpande **underhåll** av gång- och cykelvägar. Grus på gång- och cykelvägar medför samma halkfara som is på vintern. Därför krävs snabb och noggrann vårsopning av gång- och cykelvägar.
- Att **gangsterrap inte får ta del av kommunala bidrag eller medel**.

4.2 En trygg uppväxt

Trygga och goda uppväxtvillkor har en grundläggande betydelse för människors hälsa och förutsättningar resten av livet. Att skydda och stödja barn och unga är en central uppgift för samhället. Liberalerna vill:

- Starta en **Öppen förskola** i Rimbo.
- Stötta och stärka kommunens föräldrar med ett generellt **föräldrastöd**. Norrtälje kommun och Polisen behöver arbeta gemensamt kring social och situationell prevention med målet att barn och unga ska ha en utvecklande och trygg uppväxt fri från kriminalitet och missbruk.
- Avsaknad av meningsfull fritidssysselsättning är en riskfaktor för normbrytande beteende. Därför behövs fritidsgårdar på fler av kommunens orter, lovaktiviteter, möjligheter till feriejobb och riktade insatser utifrån behov.
- **Erbjuda lovaktiviteter och fritidsaktiviteter efter skoltid** ("After School") för att väcka intresse för föreningsledda aktiviteter. Barn och unga behöver bli sedda och bekräftade genom goda förebilder och meningsfulla aktiviteter för att ges förutsättningar att se möjligheter för framtiden. Satsningarna på "Mitt lov" ska fortsätta.
- Skapa **trygga mötesplatser** för unga på kvällstid. På Liberalernas initiativ har **nattidrott** införts – en öppen och spontanidrottsverksamhet för ungdomar mellan 13 och 25 år. Utan krav på anmälan eller medlemskap kan unga samlas för att röra på sig, umgås och möta lokalt förankrade ledare på kvällar och helger, till exempel fredagar och lördagar kl. 19-24. Vi vill att denna viktiga satsning fortsätter och utvecklas.

4.3 En trygg och drogfri skola

Alla elever har rätt till en skola fri från droger, tobak och alkohol. En trygg skolmiljö är en grundförutsättning för att barn och unga ska kunna lära, växa och må bra.

Liberalerna vill:

- **Utbilda skolpersonal i att tidigt upptäcka och hantera tecken på drogmissbruk och rekrytering av unga till kriminella gäng.** Tidiga insatser gör skillnad och personalen måste ha rätt kunskap och stöd.
- **Erbjuda frivilliga drogtestar** på högstadiet och gymnasiet när det finns befogad oro, men med respekt för elevernas integritet.
- Fortsätta genomföra regelbundna besök av **narkotikahundar** på Rodengymnasiet och grundskolorna, en insats som redan idag görs och som införts på Liberalernas initiativ.
- Fortsätta med arbetet mot **alkohol, narkotika, droger, tobak och spelmissbruk** (ANDTS).
- **Öka samarbetet mellan skola, socialtjänst och polis.** Ett tätare samarbete ger snabbare stöd till elever i behov av hjälp och skapar trygghet för hela skolan.
- Satsa på **trygghetskameror** på utvalda skolor med hög skadegörelse. Kamerabevakning är ett viktigt komplement för att förebygga brott och skapa en lugnare och säkrare skolmiljö - för både elever och personal.
- **Stärka arbetet med att skapa en positiv skolmiljö.** Trygghet byggs också genom relationer, gemenskap och meningsfulla fritidsaktiviteter.
- **Införa inlarmningssystem på skolor** - för ökad trygghet vid allvarliga hot. Mot bakgrund av den oroande utvecklingen med skolattacker i Sverige vill vi införa inlarmningssystem på skolor.
- **Stärk säkerheten - gör det svårare för obehöriga att ta sig in på skolor.** På många skolor är det idag alldeles för enkelt för obehöriga att ta sig in. För att skolan ska vara en trygg plats för elever och personal behöver vi bättre kontrollera tillträdet. På de flesta arbetsplatser är det självklart att besökare välkomnas, legitimerar sig och hänvisas rätt - så bör det också fungera i skolan.
- Genomföra **bakgrundskontroller.** Där det är möjligt att begära utdrag ska kommunen använda sig av den möjligheten. Jobbannonser ska också tydligt informera om att utdrag ur belastningsregistret kan komma att krävas.

4.4 Brottsförebyggande åtgärder och samverkan

För att förhindra att unga dras in i kriminalitet är det bättre att ingripa tidigt än att vara tuff när det är för sent. Kommunens förebyggande arbete är avgörande för att minska kriminaliteten.

Liberalerna vill:

- Stimulera fler vuxna att engagera sig i nattvandrarverksamheten. Vi vill därför fortsätta satsningen på **Vuxna på byn**, som införts på Liberalernas initiativ och som innebär att till exempel idrottsföreningar kan tjäna pengar till sin förening genom att nattvandra. Fler trygga vuxna behövs både i det offentliga rummet och på nätet.
- Erbjud **föräldrautbildningar** om ungdomar och droger och rekrytering av unga till kriminella gäng. Föräldrar är viktiga förebilder och behöver stöd i att förebygga och upptäcka missbruk och att unga lockas till brottslighet.
- Skapa **trygga mötesplatser** för unga på kvällstid. På Liberalernas initiativ har **nattidrott** införts – en öppen och spontanidrottsverksamhet för ungdomar mellan 13 och 25 år. Utan krav på anmälan eller medlemskap kan unga samlas för att röra på sig, umgås och möta lokalt förankrade ledare på kvällar och helger, till exempel fredagar och lördagar kl. 19-24. Vi vill att denna viktiga satsning fortsätter och utvecklas.
- Stärka äldre och personer med funktionsvariationer bättre möjlighet att skydda sig själv vid bedrägerier, våld, kris och krig. Större insatser behövs i form av utskick i brevlåda och andra kommunikationsinsatser.
- Tillämpa nolltolerans mot **välfärdsbrottslighet** och annan organiserad brottslighet. Det behövs bättre uppföljning av avtal och utbetalda bidrag, bättre granskning av anställdas bisysslor och bättre internkontrollen med fokus på välfärdsbrottslighet.
- Behålla den **visselblåstjänst** som införts på initiativ av Liberalerna, där anställda i kommunen kan rapportera missförhållanden och oegentligheter, men säkerställa att tips går via en extern och oberoende part för att bygga förtroende och främja en transparent kultur.
- Genomföra regelbundna **riskanalyser**, för att kartlägga var särskild risk för korruption och välfärdsbrott finns i organisationen samt för att finna lämpliga förebyggande åtgärder för att minimera dessa risker.
- Följa upp det förebyggande arbetet genom regelbundna kontroller, lämpligen i samband med **internkontroll**.
- Genomföra **bakgrundskontroller**. Där det är möjligt att begära utdrag ska kommunen använda sig av den möjligheten. Jobbannonser ska också tydligt informera om att utdrag ur belastningsregistret kan komma att krävas.
- Trygghetsfonden infördes på Liberalernas initiativ. Nu vill vi ge fler föreningar möjlighet att ta del av **Trygghetsfonden**, där brottsförebyggande åtgärder och åtgärder som syftar till att stärka den civila beredskapen prioriteras.
- Fortsätta med arbetet mot **alkohol, narkotika, droger, tobak och spelmissbruk** (ANDTS).

Sist men inte minst – grunden i det brottsförebyggande arbetet är en bra skola där alla elever klarar målen. En fungerande skola är den bästa socialpolitiken, den bästa integrationspolitiken, den bästa rättspolitikerna och den bästa förebyggande åtgärden mot brott. Det är därför vi sätter **skolan först**.

4.5 Social trygghet

Social omsorg ska utgå från den enskilda människan och dennes behov och egen förmåga. I en socialliberal kommun garanteras var och en valfrihet, värdighet och vetskap om att när behovet finns, så finns också stödet på det sätt som man själv önskar. Grunden för vår politik är att aldrig glömma de mesta utsatta och att se till var och ens förmåga att kunna växa som människa och bidra till det gemensamma.

Liberalerna vill:

- Synliggöra den hjälp som finns till skuldsanering och samverka kring ekonomisk utsatthet.
- Fortsätta stärka helhetstänket med metoden "**Bostad först**", som infördes den 1 december 2023 på Liberalernas initiativ, med tillgång till individuellt stöd. En trygg boendesituation gör det lättare att bearbeta andra problem som drogmissbruk eller psykisk ohälsa.
- Fortsätta att verka för fler behovsbostäder så fler får chansen till en trygg och bra bostad.
- **Konvertera sociala kontrakt till förstahandskontrakt** när så är lämpligt. Vi vill ge en möjlighet för skötsamma personer som innehaft ett socialt kontrakt en längre tid och skött detta oklanderligt, att få kontraktet omvandlat till ett förstahandskontrakt.
- Arbeta aktivt för att förebygga **hedersrelaterat våld och förtryck**.
- Arbeta aktivt för att förebygga **våld i nära relationer**. I detta arbete vill prioritera att ge utsatta skydd och långsiktigt stöd och säkerställa att kommunens trygghetspolicy efterlevs.
- Erbjuder fler **familjehem** med hög kvalitet genom att erbjuda utbildning och stöd.
- Erbjuder fler praktikplatser till de som står långt från arbetsmarknaden, för att fler ska kunna gå till egen försörjning.
- Säkerställa **öppen mötesplats** under dagtid för hemlösa till alla dagar i veckan.
- **Följa upp placerade barn och unga**. Barnets bästa förutsätter att behov kan mötas med rätt insats, i rätt tid och under tillräcklig tid. Det är socialnämnden som ansvarar för att dessa behov kan tillgodoses, även för de barn som placeras utanför kommunens egen verksamhet. Kommunen måste bli ännu bättre på att följa barnets mående och utveckling, för att säkerställa att rätt insats ges under tillräcklig tid.

4.6 Trygghet i kris och civil beredskap

Krig i vårt närområde, cyberattacker och pandemier har visat hur sårbart vårt samhälle kan vara. Liberalerna vill stärka den civila beredskapen och öka tryggheten för dig som invånare – oavsett vad som händer. Vi vill att kommunen står bättre rustad vid samhällsstörningar och att du som invånare vet var du kan vända dig i en kris.

Liberalerna vill:

- Utöka antalet **trygghetspunkter** till fler platser runt om i kommunen. En trygghetspunkt är en samlingslokal dit du som invånare kan vända dig vid olika typer av samhällsstörningar. Det kan till exempel vara vid vatten-, el-, värme- eller telefoniavbrott. I Norrtälje kommun finns tack vare Liberalerna redan idag trygghetspunkter vid brandstationerna i Norrtälje, Rimbo, Hallstavik, Älmsta och Blidö.
- Fortsätta satsningen på **mobila beredskapslager**. Tack vare Liberalerna finns redan idag fyra mobila beredskapslager, som är som en krislåda, fast i större format. De mobila beredskapslagren innehåller bland annat reservkraftsaggregat och kan köras ut lämpliga platser för att upprätta tillfälliga trygghetspunkter, till exempel i anslutning till en skola eller bygdegård.
- **Förebygga och avhjälpa olyckor**. Kommunen ska bidra till att minska antalet olyckor med påverkan på människa, miljö och egendom och begränsa konsekvenserna av de olyckor som ändå inträffar.
- Säkerställa lager av **skyddsutrustning** vid pandemi och kris.
- Stärka **informationssäkerheten** och skyddet mot cyberangrepp.
- Fortsätta verka för en trygg **livsmedelsförsörjning** och öka självförsörjningsgraden av livsmedel. Det är bland annat därför Liberalerna initierat en jordbruksmarksstrategi och vill prioritera mer närodlat och närproducerad mat. För att trygga livsmedelsförsörjningen vill vi också träffa lokala beredskapsöverenskommelser för livsmedel med lokala livsmedelsbutiker och lokala producenter, på samma sätt som man gjort i till exempel Gullspångs och Töreboda kommun.
- Etablera fler **kolonilotter**, till exempel på Nordrona och i Rimbo (vid Västertorpsskogen) för att stärka egenförsörjningen av livsmedel.
- **Stärk skolorna livsmedelsförsörjning i** händelse av krig eller kris.
- Stärka samarbetet med Frivilliga resursgruppen (FRG) och tillsammans genomföra utbildningar och övningar i syfte att öka kommunens beredskapsförmåga.
- Utbilda kommunens personal i krisberedskap och informera allmänheten om egna förberedelser.
- Stärka arbetet med civilförsvarsfrågorna.
- **Trygghetsfonden** infördes på Liberalernas initiativ. Nu vill vi ge fler föreningar möjlighet att ta del av Trygghetsfonden, där brottsförebyggande åtgärder och åtgärder som syftar till att stärka den civila beredskapen prioriteras.

5. En kommun för årsrika

Begreppet årsrik myntades av riksdagsledamoten Barbro Westerholm (L), som ville lyfta fram åldrandet som något positivt och värdefullt. Att vara årsrik betyder att man har levt länge och samlat på sig livserfarenhet, kunskap och perspektiv – man är rik på år och på livet. Liberalerna vill att du ska bli bemött för den du är, inte utifrån vilket år du är född.

5.1 Leva livet hela livet

I vår vision för Norrtälje kommun ska du kunna leva livet hela livet! Eftersom vår politik utgår från att du ska bli bemött för den *du* är och inte utifrån vilket år du är född återfinns mycket av vår politik inom många andra politikområden, inte minst ett rikt kultur- och föreningsliv samt god och nära vård. Här har vi dock samlat några punkter som särskilt berör dig som just årsrik.

Liberalerna vill:

- Motverka **åldersdiskriminering**. Kompetens och erfarenhet är en samhällsekonomisk fråga som ska tas tillvara på ett värdigt sätt.
- Erbjud mammografi även för de som fyllt 74 år.
- **Göra det enklare att få och förnya handikapparkeringstillstånd**. Många vill klara sig själva, vilket vi vill uppmuntra, inte försvåra. I en stor kommun som Norrtälje behövs praktiska lösningar när kollektivtrafiken inte räcker till. Dessutom innebär det en ekonomisk vinst för samhället om handikapparkeringstillstånd beviljas istället för sjukresor eller färdtjänst.
- Verka för fler **parkbänkar** i anslutning till backar eller större stigningar.
- Verka för **halkfria gator** och god **snöröjning**. Gång- och cykelvägar behöver prioriteras högre vid snöröjningen.
- **Tillgänglighetsanpassa trafikövergångar** och i största möjliga mån fasa ner höga kantstenar. Vid anläggning av kullerstenar ska tillgänglighetsaspekten beaktas.
- Stärka årsrikas möjlighet att skydda sig själv vid bedrägerier, våld, kris och krig. Större insatser behövs i form av utskick i brevlåda och andra kommunikationsinsatser.
- Fortsätta erbjuda **seniorkollo** som ett sätt att motverka ensamhet och ge äldre personer möjlighet till gemenskap och aktiviteter.

5.2 En äldreomsorg i framkant

Självklart ska du även när du är årsrik ha frihet att bestämma över dig själv.

Liberalerna vill:

- Erbjudna biståndsbedömda **trygghetsboenden** och verka för etablering även av icke biståndsbedömda trygghetsboenden. Äldreboenden är idag förbehållna personer som behöver mycket vård och omsorg och som behöver personal i sin omedelbara närhet, dygnet runt. Därför behövs trygghetsboenden, som överbryggar steget mellan hemtjänst och äldreboende. Ett boende för äldre som är för friska för att bo på ett äldreboende, men som vill ha mer trygghet och social samvaro än vad de kan få i sitt nuvarande hem. Fler trygghetsboenden behövs för att ingen ska behöva vara ofrivilligt ensam.
- Införa en mer flexibel **hemtjänst** som anpassas efter dig, där du som kund själv ska kunna bestämma över hur en del av den beviljade tiden ska användas.
- Säkerställa tillgången till **valfrihet** inom hemtjänsten.
- Alla som bor på äldreboenden ska få **flera maträtter** att välja på. God och välsmakande mat är avgörande för livskvaliteten och årsrika ska, precis som alla andra, kunna bestämma vad de ska äta.
- **Se fler tassor inom omsorgen.** Därför vill vi erbjuda äldreboenden där man kan få ha **husdjur**. Husdjur ger värme och trygghet!
- Ge alla som fyllt 85 år rätt till plats på ett **äldreboende**. Sedan 1 januari 2026 kan personer över 80 år, tack vare Liberalerna, få hemtjänst utan individuell behovsprövning. På samma sätt vill vi nu även tillgodose behoven hos årsrika som behöver tillgång till vård och omsorg dygnet runt.
- **Öka självbestämmandet** – självklart ska man få dricka ett glas vin, öl eller avec till kaffet även om man bor på ett äldreboende. Norrtälje ska vara en kommun där värdighet och frihet följer med hela livet.
- **Att all personal som tar hand om våra äldre inom äldreomsorgen kan tala svenska.** Man ska förstå och bli förstådd. Det är en fråga om trygghet och säkerhet.

6. LSS och personlig assistans

Liberalerna anser att lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) och assistansen är en av vår tids viktigaste frihetsreformer. Alla människor är olika, men alla har rätt att vara en del av samhället på lika villkor. Liberal politik handlar om att riva hinder, så att alla ska kunna vara sitt bästa jag.

Liberalerna vill:

- **Försvara LSS.** Bedömningen av behov av insatser inom LSS har blivit allt hårdare. Rätten till en personlig assistent har inneburit en revolution av frihet och ökad livskvalitet, den friheten ska kommunen inte begränsa.
- Att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett gott liv och få de insatser beviljade som behövs för att göra detta möjligt.
- Att individer, brukarorganisationer och andra ideella organisationer får möjlighet att medverka i och bidra till att verksamheter utvecklas.
- **Bygga bort bostadsbristen** för personer med funktionsnedsättning.
- Den som är i behov av **bostadsanpassning** måste få detta inom tre månader. Utbyggnaden av moderna boenden med särskild service behöver därför fortsätta.
- Göra det **enklare att resa**. Färdtjänst och turbundna resor ska vara anpassad för personer med funktionsnedsättning, ha god lokalkännedom och komma i tid, annars ska kraftiga viten utgå om man inte uppfyller de krav som ställs.
- **Allt fusk med assistansmedel ska bekämpas.** Tillsynen behöver skärpas för att upptäcka och stoppa oseriösa företag.
- Säkerställa att de som har rätt till och vill ha en **individuell plan** inom LSS får det.
- Att de **dagliga verksamheterna** anpassas utifrån personens behov och önskemål. Kommunen kan genom mindre grupper inom ramen för daglig verksamhet verka som en ingång för personer med funktionsnedsättning till egen försörjning och en tillgängligare arbetsmarknad. Personer på LSS-boende och deltagare i daglig verksamhet ska kunna få hjälp att använda IT och andra tekniska hjälpmedel.
- **Behålla daglig verksamhet vid övergång till arbete eller studier.** Möjligheten att behålla daglig verksamhet i upp till tolv månader gör det lättare för individen att våga pröva sina vingar och testa ett arbete eller en utbildning. När daglig verksamhet kan finnas kvar som ett stöd vågar fler gå vidare, vilket minskar risken för att man stannar kvar onödigt länge i daglig verksamhet.
- **Ta fram en policy för att beakta funktionsrättsperspektivet i alla verksamheter.** Åtgärder för att öka tillgängligheten för alla är en investering för en hållbar utveckling. Lösningar som är bra för personer med funktionsnedsättning brukar ofta vara bra för alla och minskar behovet av specialanpassningar och dyra åtgärder i efterhand. När vi utformar samhället ska hela befolkningens behov och förutsättningar beaktas. Människor i alla åldrar som lever med en funktionsnedsättning ska inkluderas i beslut som påverkar deras livssituation. Lidingö kommuns funktionshinderspolitiska program är ett bra exempel på hur man jobbar med detta i andra kommuner, medan det saknas i Norrtälje kommun.

7. En levande landsbygd och skärgård

Du ska kunna leva som du vill, var du vill. För att kunna säkerställa tillgången till samhälls-service även på landsbygden och i skärgården behövs en mer tillväxtvänlig politik. Begrepp som bidrag och projekt dominerar vokabulären i skärgårds- och landsbygdspolitik, medan frihet, gott företagsklimat, skatter som främjar initiativ och arbete ofta lyser med sin frånvaro. Det vill vi ändra på. Liberalerna vill:

- Stärka **platsutvecklingen** på landsbygden och i skärgården genom att ge bygderna bättre förutsättningar att driva utvecklingsinitiativ utan att behöva ansöka pengar till olika projekt. Genom att fördela **bygdemedel** som inte behöver ansökas av bygderna, utan som fördelas utifrån en genomlysning av de olika bygdernas önskemål, vill vi göra det enklare för bygderna att bedriva platsutveckling.
- Prioritera fler **gång- och cykelvägar** på landsbygden, framför allt till och från skolor och idrottsplatser, så att barn kan ta sig till och från skolan och träningar på ett säkert sätt. Liberalerna har varit med och infört ett anläggningsbidrag för gång- och cykelvägar på landsbygden. Det har fallit väl ut och vi vill fortsätta kämpa för att Norrtälje kommun ska vara en trygg och säker kommun att cykla i. 📖 *I avsnitt 8.3 kan du läsa mer om satsningar vi vill göra på gång- och cykelvägar på landsbygden.*
- **Stärka kollektivtrafiken** genom att bland annat förlänga giltighetstiden för enkelbiljetter från 75 till 120 minuter, fler väderskydd och säkrare hållplatser. Dessutom behöver kvälls- och nattrafiken förbättras, anropsstyrd trafik utvecklas samt fler vinkområden införs för ökad flexibilitet. 📖 *I avsnitt 8.4 kan du läsa mer om satsningar vi vill göra på busstrafiken och i avsnitt 8.5 kan du läsa mer om satsningar vi vill göra på sjötrafiken i skärgården.*
- **Erkänna bilens roll** i kollektivtrafiken på landsbygden genom att erbjuda goda parkeringsmöjligheter i tätorterna och på **pendlarparkeringar**. Tryggheten på befintliga pendlingsparkeringsplatser behöver också öka.
- **Uppmuntra tillkomsten av småskaliga gemensamma VA-lösningar**. Idag ligger miljöproblemen främst hos gamla avlopp, inte nya enskilda avlopp. Dessa ska därför inte motarbetas. Fungerande vatten och avlopp är en grundläggande förutsättning för att utveckla vår landsbygd och skärgård.
- **Göra det möjligt för barnfamiljer att bo och leva året runt även på landsbygden och i skärgården**. Därför vill vi införa ett tak för hur lång restiden till och från skolan får vara: högst 30 minuter per resa för elever i årskurs F-3, och max 60 minuter för äldre elever.
- Aktivt och strategiskt arbeta för att **lyfta fram, kommunicera och marknadsföra alla fördelar och möjligheter med att bo och verka i skärgården och på landsbygden**. Fler fritidsboende ska uppmuntras att bli permanentboende.
- Undersöka möjligheten att samordna **brandskydds kontroll och sotning**. När ansvaret delas upp genomförs två separata inspektioner i stället för en, vilket innebär onödigt dubbelarbete och besvär.
- Bygga ut **bredbandet**. Utbyggnad av bredbandsnätet är en central fråga för att skapa fungerande förutsättningar för såväl året-runt-boende, företagande som turism och kan i skärgården eller på landsbygden inte vara beroende av marknadsvillkor.
- **Stärka näringslivet** genom att förenkla för säsonsberoende och småskaliga verksamheter inom exempelvis turism, besöksnäring och livsmedelsproduktion, samt **främja det lokala jordbruket, lokalproducerade varor och tjänster**. Behålla **Norra båtlinjen**, som sträcker sig mellan Norrtälje, Håknäs, Gräddö, Lidö, och Arholma. Båtlinjen är viktigt för vår besöksnäring och lokala företagare i skärgården. 📖 *I avsnitt 1.2 och avsnitt 1.3 kan du läsa mer om vad vi vill göra för att stärka näringslivet, besöksnäringen och turismen.*
- Inventera mark lämplig för byggnation av småhus och flerbostadshus i anslutning till de mindre orterna och landsbygderna.

8. Samhällsplanering, trafik och bostäder

En liberal stadsplanering präglas av attraktiva livsmiljöer där politiken alltid lyssnar på människorna i kommunen. I dragkampen om framtidens invånare och företag med andra kommuner vill vi att kommunen ska växa och utvecklas med stil, varsamhet och kärlek.

8.1 Bostäder, samhällsbyggnad och parker

Liberalerna vill:

- **Ta fram mer verksamhets- och industrimark** i hela kommunen. En förutsättning för företag är att det finns områden som är planlagda specifikt för företag. Kommunen måste arbeta aktivt med att skapa möjligheter till nya områden för företag - både för att nya företag ska vilja etablera sig och för att redan etablerade företag ska vilja stanna kvar. Samtidigt måste befintliga företagsområden värnas och utvecklas.
- Prioritera utbyggnaden av **villaområden** där barn kan springa barfota på gräsmattan och grannarna lära känna varandra på ett sätt som skapar trygghet och gemenskap. Det är den sortens samhälle vi vill främja.
- Inventera mark lämplig för byggnation av småhus och flerbostadshus i anslutning till de mindre orterna och landsbygderna med fördel där infrastruktur och service redan finns och kan utvecklas.
- Anordna markanvisningstävlingar som även väger in byggkostnad, för att premiera byggande med lägre kostnader.
- **Hålla nere VA-avgifterna.** Norrtälje kommun har i dag bland de högsta VA-avgifterna i Sverige. För att hålla nere kostnaderna vill vi att nya VA-områden planeras med försiktighet. Dessutom bör stora investeringar, som gynnar alla som bor i kommunen (till exempel utbyggnad av reningsverk), kunna delfinansieras med skattemedel. Det är dock viktigt att vi ser till att det finns medel så att vi kan underhålla våra vatten- och avloppssystem. Vi vill inte lämna över ett bristfälligt VA-nät till kommande generationer.
- Anlägga en **småbåtshamn** längs Norrtäljevikens södra sida vid den framtida exploateringen av Björnö.
- Stärk bevarandeplanen för Norrtälje stad och utveckla den till ett **arkitekturprogram** som värnar stadens charm och identitet.
- **Korta handläggningstiderna för detaljplaner.** Det är viktigt att vi som kommun visar att vi kan vara både effektiva och professionella i våra processer. När kommunen levererar i tid stärker det kommunens attraktivitet för investerare och byggaktörer, vilket är avgörande för kommunens framtida utveckling.
- När **detaljplaner** upprättas ska behovet av förskolor, skolor, LSS-bostäder, trygghetsboenden och äldreboenden alltid beaktas.
- Verka för att **Norrtäljeanstalten** (fängelset) erbjuds en alternativ placering inom kommunen. Det är viktigt för att skapa fler arbetsplatser, men också för att kunna bygga om området vid Fågelsången till ett villakvarter.
- Att **vindkraft** koncentreras till redan exploaterade områden eller till havs där det inte inkräktar på skyddade naturområden och med särskild hänsyn till miljöerna i kust- och skärgårdslandskapet.
- Verka för **3-30-300-regeln** tillämpas som norm i stadsplanering. Regeln innebär att alla ska kunna se minst **3** träd från sitt hem, sin skola och sin arbetsplats. **30** avser hur stor krontäckningsgrad ett stadskvarter minst bör ha. Måttet krontäckningsgrad talar om hur stor del av en yta som skuggas av trädkronor. Måttet har visat sig vara ett användbart redskap för att räkna ut värdet av de ekosystemtjänster som träd bidrar med. **300** avser det längsta avstånd man som invånare bör ha till ett grönområde.

- **Satsa på lekplatser, skolgårdar och platser för spontanidrott.** Norrtälje kommun kommer att växa mycket de närmaste åren och med förhoppning att locka fler barnfamiljer till kommunen är bra utemiljöer, som är tillgängliga för barn oavsett funktionsnedsättning, viktiga. Det gäller alla lekplatser och skolgårdar i kommunen.
- **Rusta upp Zetterstenska parken**, som är en historisk park som länkar samman stadskärnan och Å-rummet med området kring busstationen. Parkens utformning och innehåll har behov av förnyelse där en omgestaltning kan bidra med fler och mer tillgängliga vistelseytor med närhet till vattnet.
- **Rusta upp Roslagsparken**, som anlades på 1940-talet och ritades av den välkända landskapsarkitekten Ulla Bodorff. Parken i stort behov av underhåll, och vi har ett viktigt ansvar att förvalta denna plats och bevara den anda som Ulla Bodorff en gång skapade.
- Anlägga en **temalekpark** som Pelle Svanslösparken i Uppsala eller Mulle Meck i Solna.
- Rusta upp och **hägna in lekplatsen i Societetsparken.**
- Utredda alternativt nyttjande av marken där tennisbanorna idag är i Societetsparken, för något som kan nyttjas året om av fler. Om tennisbanorna tas bort, ska alternativ placering först säkras.
- Planen för en badplats i Norrtälje hamn ska genomföras - med målet att den står klar till 2028, så fler kan njuta av stadens vattennära läge.
- Verka för etablering av ett "**Leos lekland**".
- Skapa en **barnens trafikskola**, en miniatyrstad för trafikvett, med låncyklar via Aktivitetsbanken).
- Satsa på en barnvänlig park med **plaskdamm** - en trygg mötesplats som ger rörelseglädje och svalka för de yngsta under varma dagar.
- Upprätta nya fördjupade översiktsplaner för Bergshamra, Hallstavik och Rådmansö, samt bedriva platsutvecklingsprojekt i Riala-Sättra, Herräng, Edsbro, Gottröra samt Gräddö/Räfsnäs. Vi vill också ta fram en förstudie för hur Malsta skulle kunna utveckling och ta fram ett planeringsdokument för skärgården med olika platsutvecklingsprojekt.

8.2 Gator, parkeringar och båtramper

Liberalerna vill skapa en tryggare och mer effektiv trafikmiljö – både i stad och på landsbygd. Genom satsningar på rondeller, bredare vägar, fler parkeringsplatser och ökad trafiksäkerhet vill vi göra det enklare och tryggare att ta sig fram. Liberalerna vill:

- Införa en **potthålsgaranti**, som innebär att ett inrapporterat potthål på det kommunala vägnätet ska vara åtgärdat inom fem arbetsdagar. Potthålsgaranti är något som finns i flera andra kommuner.
- **Bygga bort bilköerna** genom att ersätta flera trafik korsningar med **cirkulationsplatser** (rondeller) för att skapa ett smidigare trafikflöde. Framför allt behövs detta på Vätövägen i Norrtälje och i Rimbo (både vid ICA-butiken och vid badhuset/busstationen). Liberalerna vill erbjuda Trafikverket medfinansiering för att skynda på byggnationen av cirkulationsplatser i Rimbo.
- Bredda **Vätövägen** med fler körfält. I samband med en ombyggnad av Vätövägen bör också gång- och cykelvägnätet bindas ihop där det saknas länkar och olika bullerskyddsåtgärder vidtas.
- Verka för att E18 mellan Söderhall (Roslagstoppet) och Rosenkälla (Täby) byggs om från dagens 2+1 väg till 2+2 väg.
- Bygga en **genomfart mellan Baldersgatan och Estunavägen**. Detta för att avlasta Baldersgatan från trafik från norra industriområdet samt trafik från Färsna.
- Tillåta **nattparkering** i hamnen i Norrtälje.
- Erbjud **elever och lärare fler parkeringsplatser vid Rodengymnasiet**.
- Göra **gågatan** i Norrtälje innerstad bilfri, med begränsade tider då fordonstrafik är tillåten.
- Bidra till en **levande stadskärna** i Norrtälje. Då kunder alltjämt är bilburna i hög utsträckning krävs god tillgång till **parkeringsplatser** i närheten till stadskärnan, vid sjukhuset och vid ROS.
- Bygg ett **parkeringshus** vid kvarteret Jupiter (Tullenparkeringen) som smälter in i stadsmiljön och skapar fler parkeringsplatser utan att förstöra stadsbilden.
- **Minsta fria parkeringstid på de större parkeringsplatserna, vid sjukhuset och vid ROS ska vara två timmar**. På så vis bidrar vi till levande stadskärnor och gör det lättare att besöka sjukhuset när behovet är som störst.
- Verka för **upprustning av det statliga vägnätet** i kommunen, inte minst väg 276.
- Verka för **fler el-laddstolpar**. Åtgärder vid kollektivtrafiknoder såsom pendlarparkeringsplatser och replipunkter ska särskilt beaktas.
- Ta fram en strategi för laddning av tunga fordon.
- Erkänna bilens roll i kollektivtrafiken på landsbygden genom att erbjuda goda parkeringsmöjligheter i tätorterna och på **pendlarparkeringar**. Säkerhet och upplevd trygghet på befintliga pendlingsparkeringsplatser behöver också öka, genom bland annat kamerabevakning.
- Verka för **bättre belysning och trafiksäkerhet**, till exempel vid Rösa, Penningby, Nysättra och Mora vägskäl.
- **Renovera Kvarngårdsparkeringen**. Området utmed den östra delen av Norrtälje ån mellan Kvarngårdsbron och Lilla bron inklusive Kvarngårdsparkeringen behöver omfattande renovering.
- Anlägga fler **båtramper**, till exempel i Bergshamra och på norra sidan av Norrtäljeviken.
- Avsätta utrymme för **trottoarer** vid planering av nya bostadsområden, om det inte finns separata gång- och cykelvägar.
- **Tillgänglighetsanpassa trafikövergångar** och i största möjliga mån fasa ner höga kantstenar. Vid anläggning av kullerstenar ska särskilda tillgänglighetsaspekter beaktas.
- Verka för fler **parkbänkar** i anslutning till backar eller större stigningar.
- Verka för **halkfria gator och god snöröjning**. Gång- och cykelvägar behöver prioriteras högre vid snöröjningen.

8.3 Gång- och cykelvägar

Liberalerna ser satsningar på gång- och cykelvägar som en investering i både människors livskvalitet och i en hållbar framtid. Vi har därför initierat många av de gång- och cykelvägar som finns idag. Liberalerna vill:

- Fortsätta kämpa för att Norrtälje kommun ska vara en trygg och säker kommun att cykla i. Framför allt vill vi **prioritera gång- och cykelvägar till och från skolor och idrottsplatser**, så att barn kan ta sig till och från skolan och träningar på ett säkert sätt.
- Skapa ett **sammanhängande cykelvägnät** inom kommunens tätorter.
- Rusta upp kommunens alla **gång- och cykeltunnlar**, så att de är säkra och upplevs som trygga.
- Prioritera **snöröjning, vårsopning** och löpande **underhåll** av gång- och cykelvägar. Grus på gång- och cykelvägar medför samma halkfara som is på vintern. Därför krävs snabb och noggrann vårsopning av gång- och cykelvägar.

Liberalerna har varit med och infört ett anläggningsbidrag för gång- och cykelvägar på landsbygden. Det har fallit väl ut och vi vill se fler gång- och cykelvägar på landsbygden, särskilt på följande sträckor:

- Mellan **Söderby-Karl** och **Svanberga skola** samt mellan **Svanberga** och **Norrtälje**
- Mellan **Björnö** och **Frötuna** skola
- Mellan **Uddeby** och idrottsplatsen, förbi **Riala** skola.
- I **Skederid**, mellan Södertjärvägen och Birgittas väg (Skederids skola)
- Mellan **Lundabadet** och Norrtälje
- Mellan **Bergshamra, Görla** och Norrtälje
- Vid **Rösa trafikplats**, mellan pendlarparkeringen och norrgående busshållplats.
- Mellan Norrsund och Stämmarsund på Blidö
- Mellan färjelägena Köpmanholms brygga och Larshamn, förbi Köpmanholms skola.
- Mellan **Skärsta** och **Sättra**
- Mellan **Hallstavik** och **Herräng**
- Genom Hysingsvik
- Genom **Nysättra**
- Mellan **Södersvik** och **Gräddö** till **Rådmansö skola**
- Mellan **Vätö** skola och Dyviksvägen
- Mellan **Bottnavägen** och **Drottningdalsvägen** i **Roslagsbro**
- Utmed **Ekebyholms allé** mellan skolan och väg 280
- Mellan **Rånäs skola** och **Allévägen**
- Mellan idrottsplatsen och Spersbodavägen via Largenbadet
- Mellan Söderby-Karl, Älmsta och Grisslehamn
- Mellan **Rösa trafikplats** och **Görla**
- Mellan **Penningby** och **Furusund**
- Mellan **Varvsvägen** och **Furusunds färjeläger**
- Mellan **Södervik** och **Trafikverkets cykelväg utmed E18**
- Mellan **Herrängs samhälle** och **marinan**
- Upprustning av **banvallarna** mellan Norrtälje och Malsta, Rimbo och Finsta, Rimbo och Rö samt mellan Hallstavik-Skebo-Edsbro

8.4 Busstrafik

Kommunen ansvarar inte för kollektivtrafiken, men kommunen har ändå ett stort inflytande och det är viktigt att kommunen utnyttjar det inflytandet. En väl fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för att vi ska kunna resa till och från jobbet, skolan och fritidsaktiviteter. Dessutom skapar kollektivtrafiken nytta genom att vidga arbetsmarknadsregionen och genom att minska klimatutsläppen. Nedan ser du vilka huvudsakliga förändringar i kollektivtrafiken vi vill att kommunen ska driva - nu kör vi! Liberalerna vill:

- Att **giltighetstiden för enkelbiljett höjs från 75 minuter till 120 minuter**. Norrtälje kommun utgör en tredjedel av länets yta vilket innebär att resande mot Stockholm från Norrtälje stads omland måste stämpla två gånger för att fullgöra sin resa. För att främja resandet med kollektivtrafiken anser vi att det är nödvändigt att Trafikförvaltningen förlänger giltighetstiden till 120 minuter alternativt anpassar lösningar särskilt anpassade för resande till och från Norrtälje kommun.
- **Införa ett pristak i kollektivtrafiken**. Vi vill införa ett så kallat cappingsystem i SL-trafiken - ett smart pristak som gör att du aldrig betalar mer än ett maxbelopp per dag eller månad, oavsett hur du reser. Det blir enklare, rättvisare och mer prisvärt för alla med flexibla resvanor. Du slipper gissa i förväg och betalar bara för det du faktiskt reser.
- Att **bussterminalerna och vänthallarna** i Norrtälje, Rimbo och Hallstavik rustas upp till resecentrum som är smarta, inbjudande och trygga. Planeringen av en ny bussterminal i Norrtälje stad måste återuppstartas och framför allt tidsättas. Eftersom Region Stockholm kollektivtrafikplan innehåller många åtgärdsbehov till stora kostnader anser Liberalerna att regionens trafikförvaltning måste prioritera åtgärderna och säkerställa finansiering för dessa. Det är inte acceptabelt att så stora projekt som bussterminaler i Norrtälje kommun pausas på obestämd framtid.
- Verka för att **Roslagsbanan förlängs till Rimbo och Arlanda**.

 I avsnitt 2.6 kan du läsa mer om vad vi vill förbättra inom skolskjutsarna.

8.4.1 Särskilda satsningar inom kollektivtrafiken på landsbygden

En höjning av giltighetstiden för en enkelbiljett från 75 minuter till 120 minuter är en viktig landsbygdssatsning, eftersom resande från Norrtälje stads omland annars måste stämpla två gånger för att fullgöra sin resa, men för att stärka kollektivtrafiken på landsbygden vill vi också:

- Verka för fler **bussväderskydd**. Liberalerna ser mycket positivt på det bussväderskyddsprojekt som pågick i regionen under 2015 och hur arbetet med att involvera kommunen har bedrivits. Därför vill vi att Trafikförvaltningen i Region Stockholm återupptar detta projekt och fullgör intentionen om 1 000 nya väderskydd. I Norrtälje kommun finns allvarliga brister med för grunda bussfickor som är ett trafiksäkerhetsproblem för oskyddade trafikanter, vilket minskar kollektivtrafikens attraktivitet.
- Verka för ökad trafiksäkerhet för **oskyddade trafikanter** vid busshållplatser. I Norrtälje kommun finns stora brister för resenärer att kunna ta sig till hållplatser. Utmed i stort sett hela vägnätet saknas väggrenar och gång- och cykelytor samt även parkering för cykel. Liberalerna har länge drivit frågan om att Trafikverket måste möjliggöra för boende att kunna ta sig till närmsta hållplats eller till närmsta serviceort på ett trafiksäkert sätt. Liberalerna anser därför att Region Stockholm måste komplettera trafikollektivplanen vad gäller det statliga ansvaret och bidra till kommunens arbete att verka för fler gång- och cykelvägar på landsbygden.
- Verka för bättre **kvällstrafik** under vardagar samt **nattrafik** under fredagar och lördagar till/från orterna och Norrtälje stad.

- Verka för att arbetet med att införa **anropsstyrd** trafik på vissa linjer och tider med lågt passagerarantal fortsätter. Det är samtidigt viktigt att anropsstyrd trafik innebär ett komplement till nuvarande busstrafik och att anropsstyrd trafik inte innebär en försämring av det nuvarande linjenätet.
- Verka för att det införs fler **vinkområden** på landsbygdslinjer för att öka flexibiliteten med hållplatsavstånd i dessa områden.

8.4.2 Prioriterade busslinjer

- En av våra högst prioriterade frågor är att det inrättas en direktlinje till **Arlanda** från Norrtälje. En ny direktlinje bör inrättas som trafikerar Norrtälje-Rimbo-Arlanda och vidare till Märsta för att ansluta till den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta.
- Verka för att **busslinje 676** mot Stockholm utvecklas med fler snabbturer och med linjeförlängningar på vissa turer under högtrafik inom Norrtälje stad (såsom Solbacka, Färsna och Vigelsjö).
- Införa en **busslinje mellan Norrtälje och Karolinska sjukhuset/Hagastaden**, som är ett betydande arbetsplatsområde och plats för forskningsinstitutioner.
- Verka för att **busslinje 677** mot Uppsala utvecklas med fler snabbturer.
- Verka för att **busslinje 620** mellan Åkersberga station och Norrtälje får en ny morgontur i riktning mot Åkersberga och kompletteras med fler sena kvällsavgångar från Norrtälje mot Bergshamra och Riala. Det finns också ett problem med överfulla bussar för elever som reser mellan Riala och Länna skola som behöver åtgärdas genom att sätta in större bussar eller utökat turutbud, så alla barn kan garanteras en sittplats.
- Verka för att **busslinje 630** mellan Norrtälje och Spillersborda får ytterligare en tur på morgonen för elever som bor i Björnö och går på Frötuna skola.
- Verka för att **busslinje 631** mot Rådmansö utökas med fler sena kvällsturer och natturer. För att skapa en mer konkurrenskraftig kollektivtrafiklösning behöver Rådmansö också trafikeras av dubbelriktade linjer via Gräddö respektive via E18 mot Kapellskär. Den nuvarande lösningen för Rådmansö med ringlinje ger upphov till långa restider och låg konkurrenskraft gentemot bilen. Dessutom behövs en större buss på turer under morgonen och eftermiddagar, alternativt utökat turutbud, eftersom det finns problem med överfulla bussar till och från Rådmansö skola.
- Verka för att det införs en stadslinje till **Björnö** och få till stånd en vändplan för att möjliggöra detta.
- Verka för att **busslinje 632** mellan Norrtälje och Yxlan får en ny morgontur som har passning med färjan kl. 6 och kompletteras med en ny avgång från Norrtälje vid kl. 13 med retur från Vagnsunda vid kl. 14.40. Linje 632 bör också angöra Larshamn på turer till Vagnsunda för att komplettera turutbudet mot Blidö med linje 634, för att förstärka möjligheterna att resa mellan öarna och till fastland. För att komplettera utbudet ytterligare bör sista kvällsturen på linje 632, som ankommer Vagnsunda kl 20, användas som en tur tillbaka till Köpmanholms skola för att erbjuda ett byte till linje 634 mot Norrtälje kl. 20.34.
- Verka för att **busslinje 634** mot Blidö utökas med fler sena kvällsturer och natturer.
- Verka för att **busslinje 638** mot Vätö utökas med fler sena kvällsturer och natturer. Dessutom behövs en ny tur på morgonen och eftermiddagen, för att underlätta resandet för elever som går i skola i Norrtälje. Det gäller även busslinje 645.
- Verka för att **busslinje 639** mellan Hallstavik och Stockholm utvecklas till stomlinje med bussar av god standard som lämpar sig för långväga busspendling med möjlighet att arbeta ombord. Busslinjen är väsentlig för kollektivtrafikförsörjningen av stråket Hallstavik - Edsbro - Rimbo - Stockholm. Linjen trafikerar två kommundelscentra i en kommun som utgör en tredjedel av Stockholms läns yta. Dessutom är linjen kopplad vidare mot Östhammar som är ett kommuncentra. När utbyggnaden av området mellan Västertorpsvägen och Rånäsvägen är klar bör linje 639 trafikera norra Västertorp.
- Verka för att **busslinje 641** mot Hallstavik utökas med fler sena kvällsturer och natturer.
- Verka för att **busslinje 649** mellan Beateberg-Rimbo förlängs till Bålbroskolan på morgon och eftermiddag. Eftersom Bålbroskolan är en F-3 skola är det inte trafiksäkert att så unga barn ska genomföra ett bussbyte på Rimbo station.
- Verka för att passning med buss 648 återinförs på **busslinje 650** Norrbyggeby-Rånäs skola. På hållplats Rånäs slott har linje 650 tidigare väntat in linje 648 för ta resenärer som ska till Rånäs skola. Under hösten 2025 upphörde passningen. Passningen måste återinföras.

- Verka för **busslinje 654** återgår till sin tidigare ringlinje, så att busslinjen trafikerar Malsta som tidigare på alla avgångar (och att busslinje 654Y därav utgår).
- Verka för att **busslinje 656** mellan Campus och Grind förlängs till att gå hela sträckan på samtliga turer (idag trafikerar halva turutbudet endast Grind-Norrtälje busstation). Det skulle vara viktigt inte minst för de elever som ska till Montessoriskolan i Gustavslund.
- Verka för att **busslinje 657** mellan Campus och Vigelsjö ändras till att trafikera Färsna-Campus och kompletteras med en X-variant som trafikerar nya stadsdelarna i Björnö, med direkt koppling till Campus där byte till regionala linjer sker. X-varianten bör även gå via handelsområdet Flygfyren på Stockholmsvägen och Norrtälje badhus på Gustav Adolfs väg som är två viktiga målpunkter som idag saknar stadslinjetrafik
- Verka för att **busslinje 658** mellan Solbacka och Norrtälje busstation förlängs till Vigelsjö och kompletteras med en X-variant från Solbacka som går via Vätövägen och Hamnvägen till Norrtälje busstation.
- Verka för att **busslinje 661** mellan Vallentuna-Kårsta förlängs till Närtuna, så att boende i Närtuna och övriga delar av kommunen lätt kan nå Roslagsbanan.
- Verka för att **busslinje 686** mellan Kista och Norrtälje återinförs. Linjen borde inte tagits bort 2023. En direktlinje mellan Norrtälje och Kista är viktig för att möjliggöra tillväxt och regional utveckling och skulle förkorta restiden med upp till 20 minuter. Linjen bör trafikera norrortsleden för snabbast möjligast väg mot Kista.
- Verka för tätare bussturer och utökad kvälls- och nattrafik på **busslinje 620**.
- Verka för att inrätta en ny busslinje mellan **Norrtälje - Bergshamra - Brottby**. Bergshamra är ett attraktivt område att bosätta sig i och inflyttningen har varit stark det senaste decenniet. Bergshamra ligger geografiskt bra till för att arbeta i Stockholmsområdet, men det saknas idag förbindelser med kollektivtrafik som förhindrar Bergshamra från att utvecklas. En ny linje mellan Bergshamra och Brottby har potential att förkorta restiden till Stockholm med 30 minuter. Det behövs även tätare busstrafik mellan Bergshamra och Norrtälje.
- Verka för att inrätta en stombusslinje längs väg 76 mot **Östhammar** och **Forsmark**.
- Verka för utökad turtäthet på **busslinje 805** (UL) mellan Hallstavik och Uppsala, som är närmaste storstad till Hallstavik. Nuvarande utbud av avgångar, särskilt kvällar och helger, är otillräckligt för arbetspendlare och studerande.
- Verka för utökad turtäthet på **busslinje 808** (UL) Norrtälje-Edsbro-Knutby i syfte att öka möjligheterna för boende i Edsbro att ta sig till Norrtälje stad. Det gäller särskilt att införa fler turer under högtrafik och helgturer.
- Säkerställa bättre kollektivtrafik i den norra delen av Rimbo, när **Västertorpsvägen** blir en slinga öppnas nya möjligheter!

8.5 Sjötrafik

Utan en väl fungerande sjötrafik får vi ingen levande skärgård. Liberalerna vill:

- Verka för en **regelbunden sjötrafik året runt**. De små skärgårdsredarna är en strategisk tillgång för att säkerställa en tillförlitlig skärgårdstrafik både för de som bor och driver företag i skärgården och för fritidsboende och mer tillfälliga besökare. Om turisterna kommer ut, kan också vandrarhem, krogar, caféer, gallerier m.m. ha öppet längre säsong.
- Verka för att sjötrafiken erbjuder goda möjligheter till **skol- och arbetspendling** samt ge fler möjlighet att uträtta ärenden i serviceorter med rimliga tidsperspektiv. Tidtabeller måste koordineras med SL-trafiken.
- Verka för att förändringar i form av ändrade tidtabeller och vilka bryggor som angörs utgår ifrån de boendes villkor.
- Verka för att förändringar i form av **ändrade tidtabeller och vilka bryggor som angörs** utgår ifrån de boendes villkor. Det är också av stor vikt att förändringar kommuniceras i god tid innan de genomförs. Trafikförvaltningen måste i god tid presentera en lösning för hur trafiken ska omdirigeras i det fall en brygga anses otjänlig. Bryggors status och skick samt Trafikförvaltningens krav för att angöra bryggor måste planeras långsiktigt och ha föregåtts av samråd med berörd huvudman för bryggan som måste ha möjlighet att inom en planerad tid och ofta i samverkan med andra aktörer få vidta nödvändiga åtgärder.
- Verka för att **linje 28** mellan **Furusund-Gräskö-Söderöra** går via Gräskö på alla turer. På linje 28 behöver även en sen kvällstur inrättas. Sista turen går vid kl. 18 och linjen trafikerar många öar. En ny tur behövs vid kl. 20 från Furusund på vardagar.
- Verka för att **linje 30** mellan **Simpnäs-Arholma** och **linje 31 Råfnäs-Roholmen** fortsätter trafikeras. Liberalerna är emot förslaget att påbörja översyn av indragen trafik, särskilt om reseunderlaget baseras på 2020 där resandet kraftigt minskade i kollektivtrafiken på grund av pandemin. Enligt intentionerna i RUFSS ska kärnöar ha minst 5 välanpassade turer per dag som basutbud vilket inte skulle uppfyllas om turer dras in. För skolelever boendes på Lidö måste fler av turerna på linje 31 möjliggöras som anropsstyrd från Lidö.
- Behålla **Norra båtlinjen**, som sträcker sig mellan Norrtälje, Håknäs, Gräddö, Lidö, och Arholma. Båtlinjen är viktigt för vår besöksnäring och lokala företagare i skärgården.

8.6 Möjligheternas Norrtälje

I Norrtälje stad vill vi göra följande specifika satsningar:

- **Bygg ut Norrtälje sjukhus till ett fullvärdigt akutsjukhus.** Norrtäljeborna ska ha trygg tillgång till vård av hög kvalitet – dygnet runt, året om.
- **Satsa på idrott och barns utveckling.** Vi vill bygga fler sporthallar och en inomhusfotbollshall, anlägga ett ridsportcentrum samt utöka badhuset med en ny undervisningsbassäng. Rusta upp Brännäsgården.
- **Stärk tryggheten.** Vi vill satsa på bättre belysning, fler ordningsvakter och kamerabevakning vid busstationer, pendelparkeringar och otrygga platser. Vi vill också se över möjligheten att skapa en hundrastgård på Södra bergen, vilket skulle kunna bidra till att öka tryggheten.
- **Satsa på lekplatser och parker.** Vi vill skapa en temalekpark i Societetsparken och hägna in lekplatsen i Societetsparken. Vi vill också genomföra planerna på en badplats i Norrtälje hamn, så att fler kan njuta av stadens vattennära läge. Åtgärder behöver vidtas för renare badstränder, inte minst vid Kärleksudden och Lommarstranden. Utred möjlighet att använda Södra bergen till ett område för friluftsmuseum och kultur.
- **Skapa fler jobb och locka nya företag till kommunen.** Ta fram mer verksamhetsmark, marknadsför Norrtälje aktivt och erbjud goda villkor för nyetableringar.
- **Bygg fler villakvarter** där barn kan leka fritt och grannar känner varandra – trygghet börjar i bostadsområdet. Vi vill erbjuda fängelset en alternativ placering och bygga om området vid Fågelsången till ett villakvarter.
- **Utveckla Norrtälje stad på ett hållbart sätt.** Stärk bevarandeplanen till ett arkitekturprogram som värnar stadens charm samtidigt som vi bygger för framtiden.
- **Förbättra trafiken och minska köerna.** Bygg fler rondeller, bredda Vätövägen och skapa en ny genomfart mellan Baldersgatan och Estunavägen. Vi vill också skapa fler parkeringsplatser, bland annat vid Rodengymnasiet och vid kvarteret Jupiter (Tullenparkeringen).
- **Behåll busstationen centralt och gör den till ett modernt resecentrum.** Norrtälje ska ha smarta, trygga och tillgängliga kollektivtrafiklösningar. Planeringen av en ny busstation i Norrtälje stad måste återuppstartas och framför allt tidsättas.
- **Bygg ett nytt kulturhus** – ett "all-aktivitetshus". En mötesplats för kultur, musik, teater, dans och skapande – för både unga och vuxna. Ett nytt kulturhus skulle också kunna tillgodose behovet av ett nya lokaler för stadsbiblioteket.
- **Gör Norrtälje till en attraktiv stad att bo i, att besöka och att verka i året runt.** Vi vill erbjuda fler sommaraktiviteter i Societetsparken, fler evenemang och skapa en kulturnatt där kommunens kulturliv öppnar sina dörrar med fri entré för alla besökare. Ett sporthotell vid Sportcentrum och ett destinationshotell i Norrtälje hamn skulle stärka kommunens attraktivitet året runt.
- Stärk bevarandeplanen för Norrtälje stad och utveckla den till ett **arkitekturprogram** som värnar stadens charm och identitet.
- Anlägga en **småbåtshamn** längs Norrtäljevikens södra sida vid den framtida exploateringen av Björnö och anlägga en båtlägningsplats (sjösättningsramp) på norra sidan av Norrtäljeviken,
- Utredda införandet av en "**walk of fame**" på lämplig plats, med Hollywood Walk of Fame som förebild, för att lyfta profiler som bidragit till att göra Norrtälje kommun en plats att vara stolt över.
- Bredda gång- och cykelbanan vid **Bergsgatan** och separera den från bilvägen. Det kommer också bidra till att hastighetsbestämmelserna på 30 km/timme efterlevs i högre utsträckning.

8.7 Möjligheternas Rimbo

Rimbo står inför en spännande framtid – vi vill att Rimbo ska växa på ett hållbart sätt, med barnfamiljer, företag och god service i centrum. För ett växande och livskraftigt Rimbo vill Liberalerna:

- **Mer makt till Rimbo.** Vi vill att fler beslut ska tas där människorna bor. Genom att införa kommundelsnämnder – med Rimbo som pilotprojekt – vill vi ge invånarna verkligt inflytande och flytta beslut närmare dem som berörs – för snabbare, smartare och mer lyhörd politik.
- Kommunen ska vara nära dig – inte långt borta i Norrtälje. Vi vill ha ett **medborgarkontor** i Rimbo för att lättare få kontakt med kommunen. Det stärker både servicen och demokratin.
- **Utveckla Rimbo som företagsort.** Ska Rimbo växa behöver fler arbetstillfällen och plats för nya företag att etablera sig. Därför vill vi ta fram ny verksamhetsmark strax utanför Rimbo i anslutning till ny dragning av väg 77 och väg 280. Det finns ett stort tryck på etablering av både tyngre och lättare industri på grund av läget längs väg 77 med goda kopplingar både till Stockholm Uppsala och Arlanda.
- **Aktivt locka nya företag till Rimbo och marknadsföra Rimbo bättre.** Kommunen ska inte vänta – den ska sälja in Rimbo som ett strategiskt läge med närhet till Arlanda, Stockholm och Uppsala.
- **Bygga fler villatomter och radhus.** Bristen av planlagd mark för villor och radhus i Rimbo är stor. Vi vill planera för mer villamark och radhus i Rimbo, till exempel vid Kvarntorp, Drakberget, Bålbros, Sandbanken och Adamsberg.
- **Bygga två nya cirkulationsplatser**, vid ICA och vid badhuset/busstationen – för smidigare trafik, mindre köer och säkrare trafikmiljö. Liberalerna vill erbjuda Trafikverket medfinansiering för att skynda på byggnationen av cirkulationsplatser i Rimbo.
- **Verka för en ny stombusslinje Norrtälje-Rimbo-Arlanda.** En snabb och direkt bussförbindelse stärker både arbetspendling och Rimbos koppling till regionen.
- **Förbättra kollektivtrafiken.** Vi vill se fler snabbturer på buss 677 till Uppsala och förlänga busslinje 661 till Närtuna, så att boende i Närtuna och övriga delar av kommunen lätt kan nå Roslagsbanan. Vi vill också säkerställa bättre kollektivtrafik i den norra delen av Rimbo – när **Västertorpsvägen** blir en slinga öppnas nya möjligheter!
- Rusta upp **busstationen** till ett resecentrum som är smart, inbjudande och tryggt. Gamla Mejeriet skulle vara en lämplig plats för ett nytt resecentrum.
- Verka för att **Roslagsbanan** på sikt förlängs till Rimbo och Arlanda. En förlängning ger bättre pendlingsmöjligheter, stärker näringslivet och ökar Rimbos attraktionskraft. I kommande detaljplaner måste vi därför ta höjd för en förlängning av Roslagsbanan till Rimbo, så vi inte bygger bort denna möjlighet när Rimbo växer.
- **Bygg ut cykelvägnätet längs väg 77 och 280**, från korsningen vid ICA, Vallbyvägen och vidare till Asplund och Adamsberg, så att vi får ett sammanhängande cykelvägnät som inte kräver passage över bilväg.
- **Rusta upp banvallarna** mellan Rimbo och Finsta samt Rimbo och Rö.
- Bygga en **gång- och cykelbro över Vallbyån** vid gamla järnbrons landfästen.
- **Satsa på trygghet - fler ordningsvakter, bättre belysning och kamerabevakning.** Trygghet i vardagen ska vara en självklarhet, både i Rimbo centrum och i bostadsområdena.
- Påbörja planering för ett **nytt badhus i Rimbo**. Det är viktigt att vi säkerställer att det finns ett badhus i Rimbo även efter att avtalet med den nuvarande fastighetsägaren går ut. Ett modernt badhus ska vara en självklar del av Rimbo – för hälsa, simkunnighet och gemenskap.
- Starta en **öppen förskola** i Rimbo. Det finns redan idag i Hallstavik och Norrtälje. Även Rimbo borde ha en öppen förskola.
- Utredda möjligheten att erbjuda **gymnasieutbildning** i Rimbo.

- **Utveckla Skarsjöparken till en levande aktivitetspark.** Med klättervägg, basket, beachvolley och andra spontanytor för barn och ungdomar.
- Att **giltighetstiden för enkelbiljett höjs från 75 minuter till 120 minuter.** Norrtälje kommun utgör en tredjedel av länets yta vilket innebär att resande mot Stockholm från Norrtälje stads omland måste stämpla två gånger för att fullgöra sin resa. För att främja resandet med kollektivtrafiken anser vi att det är nödvändigt att Trafikförvaltningen förlänger giltighetstiden till 120 minuter alternativt anpassar lösningar särskilt anpassade för resande till och från Norrtälje kommun.
- **Införa ett pristak i kollektivtrafiken.** Vi vill införa ett så kallat cappingsystem i SL-trafiken – ett smart pristak som gör att du aldrig betalar mer än ett maxbelopp per dag eller månad, oavsett hur du reser. Det blir enklare, rättvisare och mer prisvärt för alla med flexibla resvanor. Du slipper gissa i förväg och betalar bara för det du faktiskt reser.
- Verka för etablering av ytterligare en **vårdcentral** i Rimbo.

Så här vill vi bygga ut cykelvägnätet längs väg 77 och 280, från korsningen vid ICA till Vallbyvägen, så att vi får ett sammanhängande cykelvägnät som inte kräver passage över bilväg.

8.8 Möjligheternas Älmsta

Älmsta står inför en spännande framtid – vi vill att orten ska växa på ett hållbart sätt, med barnfamiljer, företag och god service i centrum. För ett växande och livskraftigt Älmsta vill Liberalerna:

- **Fler företag - fler jobb.** Vi vill ta fram mer verksamhets- och industrimark. Nya företag ska vilja etablera sig i Älmsta, och befintliga företag ska vilja stanna kvar.
- **Marknadsföra Vaddöbygden som en attraktiv plats för företag**, med bra etableringsvillkor och en offensiv dialog med strategiska branscher. Vi vill att fler ska få ta del av Vaddöandan.
- **Samarbeta med lokala företagareföreningar och utvecklingsgrupper** för att stärka Älmsta.
- Vi vill **utveckla besöksnäringen** genom att förverkliga **Destinationsstrategi Roslagen 2030** – med konkreta åtgärder och bättre marknadsföring av Älmsta som ett resmål.
- **Bygga en sammanhållen F-9-skola i Älmsta** – en modern och trygg lärmiljö för framtidens elever.
- Att **kommunen ska finnas nära invånarna**. Fler **medborgarkontor** gör det enklare att få hjälp och stärker demokratin.
- Satsa på ett **sammanhängande cykelvägnät** – för trygg och hållbar vardagsmotion.
- **Rastplatser längs vägarna** – vi vill att Trafikverket prioriterar Älmsta.
- **Utveckla vårdcentralen** – säkra och förbättra vården, inte avveckla den.
- **Satsa på lekplatser, skolgårdar och spontanidrott** – för barnens och ungdomarnas skull.
- **Bygg fler utegym och attraktiva utemiljöer** – Älmsta ska vara en plats där det är lätt att leva ett aktivt liv.
- **Bättre bussförbindelser** och högre turtäthet.
- Att **giltighetstiden för enkelbiljett höjs från 75 minuter till 120 minuter**. Norrtälje kommun utgör en tredjedel av länets yta vilket innebär att resande mot Stockholm från Norrtälje stads omland måste stämpla två gånger för att fullgöra sin resa. För att främja resandet med kollektivtrafiken anser vi att det är nödvändigt att Trafikförvaltningen förlänger giltighetstiden till 120 minuter alternativt anpassar lösningar särskilt anpassade för resande till och från Norrtälje kommun.
- **Införa ett pristak i kollektivtrafiken**. Vi vill införa ett så kallat cappingsystem i SL-trafiken – ett smart pristak som gör att du aldrig betalar mer än ett maxbelopp per dag eller månad, oavsett hur du reser. Det blir enklare, rättvisare och mer prisvärt för alla med flexibla resvanor. Du slipper gissa i förväg och betalar bara för det du faktiskt reser.

8.9 Möjligheternas Hallstavik

Vi liberaler tror på en kommun där människor och företag får växa. En kommun där trygghet, utbildning och företagande går hand i hand – och där varje ort får rätt förutsättningar att blomstra. För ett växande och livskraftigt Hallstavik vill Liberalerna:

- Bygga en **ny sporthall i Hallstavik** för att skapa moderna och ändamålsenliga lokaler för både skola och föreningsliv. Den gamla sporthallen vill vi överlåta till det lokala föreningslivet, om intresse finns.
- Bygga en **vänthall** vid busstationen, där det är möjligt att vänta inomhus, skyddad från väder och vind, året runt. Hallstavik förtjänar en riktig vänthall.
- Rusta **Centrumtorget** och skapa ett torgstråk som ger Hallstavik en mer levande och välkomnande mötesplats som tillgängligt och tryggt för alla, från barnfamiljer till äldre.
- Inrätta en **familjecentral**. Genom att samla verksamheter som mödra- och barnhälsovård, öppen förskola och förebyggande socialtjänst skapas bättre förutsättningar för att stärka familjers trygghet och barns hälsa och utveckling. I Hallstavik och Häveröbygden finns ett tydligt behov av en sådan samlad mötesplats för barnfamiljer.
- Säkra **vårdcentralens** framtid – utveckla, inte avveckla!
- **Satsa på trygghet – fler ordningsvakter, bättre belysning och kamerabevakning**. Trygghet i vardagen ska vara en självklarhet, både i Hallstaviks centrum och i bostadsområdena.
- **Verka för en polisstation i Hallstavik** – trygghet på riktigt.
- Kommunen ska vara nära dig. Vi vill ha **ett medborgarkontor** i Hallstavik som gör det lättare att få kontakt med kommunen. Det stärker både **servicen och demokratin**.
- Skapa nya ändamålsenliga lokaler för **kulturskolan** i Hallstavik.
- Verka för bättre **kvällstrafik** under vardagar samt **nattrafik** under fredagar och lördagar till/från Hallstavik och Norrtälje stad. Vi är glada över att Hallstavik har fått en förstärkt kvällstrafik till/från Norrtälje samtliga veckodagar och nattrafik fredagar- och lördagar, men det är också viktigt att detta utbud behålls. Fler sena kvällsturer och natturer behövs på och busslinje 641.
- Verka för att inrätta en stombusslinje längs väg 76 mot **Östhammar** och **Forsmark**.
- Verka för att **busslinje 639** utvecklas till stomlinje och erbjuder tillräckligt turutbud med bussar av god standard som lämpar sig för långväga busspendling med möjlighet att arbeta ombord.
- **Fler företag – fler jobb**. Vi vill ta fram mer verksamhets- och industrimark. Nya företag ska vilja etablera sig i Hallstavik, och befintliga företag ska vilja stanna kvar.
- **Marknadsföra Hallstavik som en attraktiv plats för företag**, med bra etableringsvillkor och en offensiv dialog med strategiska branscher.
- **Samarbeta med lokala företagareföreningar och utvecklingsgrupper** för att stärka Hallstavik.
- **Rusta upp skolor och förskolor** – trygga, moderna lokaler är en självklar del av en bra skola.
- Att **giltighetstiden för enkelbiljett höjs från 75 minuter till 120 minuter**. Norrtälje kommun utgör en tredjedel av länets yta vilket innebär att resande mot Stockholm från Norrtälje stads omland måste stämpla två gånger för att fullgöra sin resa. För att främja resandet med kollektivtrafiken anser vi att det är nödvändigt att Trafikförvaltningen förlänger giltighetstiden till 120 minuter alternativt anpassar lösningar särskilt anpassade för resande till och från Norrtälje kommun.
- **Införa ett pristak i kollektivtrafiken**. Vi vill införa ett så kallat cappingsystem i SL-trafiken – ett smart pristak som gör att du aldrig betalar mer än ett maxbelopp per dag eller månad, oavsett hur du reser. Det blir enklare, rättvisare och mer prisvärt för alla med flexibla resvanor. Du slipper gissa i förväg och betalar bara för det du faktiskt reser.

- **Upprätta en ny fördjupad översiktsplan för Hallstavik**, som inkluderar platsutvecklingsprojekt även i Herräng.
- Utöka antalet **trygghetspunkter** till fler platser runt om i kommunen. En trygghetspunkt är en samlingslokal dit du som invånare kan vända dig vid olika typer av samhällsstörningar. Det kan till exempel vara vid vatten-, el-, värme- eller telefoniavbrott. I Norrtälje kommun finns tack vare Liberalerna redan idag trygghetspunkter vid brandstationen i Hallstavik. Vi vill också att Hallsta skola och Skebo skola görs till fasta trygghetspunkter.

8.10 Möjligheternas Bergshamra

Vi liberaler vill att hela Norrtälje kommun ska växa – med bättre skolor, fler jobb, tryggare samhällen och en service som finns nära invånarna. Bergshamra har enorm potential – och med rätt satsningar kan orterna fortsätta växa och utvecklas på ett hållbart sätt. För ett växande och livskraftigt Bergshamra vill Liberalerna:

- **Fler företag - fler jobb.** Vi vill ta fram mer verksamhets- och industrimark. Nya företag ska vilja etablera sig i Bergshamra, och befintliga företag ska vilja stanna kvar.
- Etablera en **trygghetspunkt** i Bergshamra, dit du som invånare kan vända dig vid olika typer av samhällsstörningar. Det kan till exempel vara vid vatten-, el-, värme- eller telefoniavbrott. I Norrtälje kommun finns tack vare Liberalerna redan idag trygghetspunkter vid brandstationerna i Norrtälje, Rimbo, Hallstavik, Älmsta och Blidö. Bergshamra behöver och förtjänar också en trygghetspunkt.
- Verka för att inrätta en **ny busslinje** mellan Norrtälje – Bergshamra – Brottby. Bergshamra är ett attraktivt område att bosätta sig i och inflyttningen har varit stark det senaste decenniet. Bergshamra ligger geografiskt bra till för att arbeta i Stockholmsområdet, men det saknas idag förbindelser med kollektivtrafik som förhindrar Bergshamra från att utvecklas. En ny linje mellan Bergshamra och Brottby har potential att förkorta restiden till Stockholm med 30 minuter.
- Verka för **tätare bussturer** och utökad kvälls- och nattrafik på busslinje 620.
- Cykelväg mellan Lundbyvallen och Svensbodakorset (Riala/Bergshamra).
- Verka för en cykelvägs längs med väg 276 mellan Bergshamra och Norrtälje
- Vi behöver även sammanhängande cykelvägnät i Bergshamra och mellan Asplundsvägen och Svensbodakorset i Bergshamra behöver också belysning anläggas.
- Verka för anläggning av en **båtramp** i Bergshamra.
- Erbjuder fler möjligheter för spontanidrott, till exempel genom att verka för flera utegym (exempelvis vid Läna skola).
- Verka för att Roslagsleden mellan Hammarby och Penningby samt Överby och Lönsvik inte går längs med vägkanten till väg 276.
- **Säkerställa att vårdcentralen utvecklas - inte avvecklas.** Det är en grundläggande trygghet att veta att vård, service och hjälp finns nära.
- Att **giltighetstiden för enkelbiljett höjs från 75 minuter till 120 minuter.** Norrtälje kommun utgör en tredjedel av länets yta vilket innebär att resande mot Stockholm från Norrtälje stads omland måste stämpla två gånger för att fullgöra sin resa. För att främja resandet med kollektivtrafiken anser vi att det är nödvändigt att Trafikförvaltningen förlänger giltighetstiden till 120 minuter alternativt anpassar lösningar särskilt anpassade för resande till och från Norrtälje kommun.
- **Införa ett pristak i kollektivtrafiken.** Vi vill införa ett så kallat cappingsystem i SL-trafiken – ett smart pristak som gör att du aldrig betalar mer än ett maxbelopp per dag eller månad, oavsett hur du reser. Det blir enklare, rättvisare och mer prisvärt för alla med flexibla resvanor. Du slipper gissa i förväg och betalar bara för det du faktiskt reser.
- **Upprätta en ny fördjupad översiktsplan för Bergshamra** (inklusive platsutvecklingsprojekt för Riala- Sättra).
- Planera för fler **villatomter** och radhus för fler barnfamiljer.
- Utöka antalet **trygghetspunkter** till fler platser runt om i kommunen. En trygghetspunkt är en samlingslokal dit du som invånare kan vända dig vid olika typer av samhällsstörningar. Det kan till exempel vara vid vatten-, el-, värme- eller telefoniavbrott. Vi vill att Läna skola görs till fast trygghetspunkt. Skapa ett **trygghetsboende** för äldre som är för friska för äldreboende men som vill ha mer trygghet, gemenskap och social samvaro än i det egna hemmet. Ingen ska behöva vara ofrivilligt ensam.

9. Klimat, miljö och grön omställning

Norrtälje kommun ska vara en klimatneutral och fossilfri kommun där det är möjligt att leva och bo med en hållbar livsstil. Liberalerna tror på kraften hos människor och företag – inte på förbud och pekpinnar. Genom långsiktiga spelregler och tydliga incitament vill vi främja smarta, hållbara lösningar.

9.1 Åtgärder för att motverka klimatförändringarna

Vårt mål är att Norrtälje kommun ska vara en fossilbränslefri organisation senast år 2030 samt bidra till de nationella målen om netto-nollutsläpp till 2045. För att nå dit vill Liberalerna:

- **Producera och konsumera mer hållbar energi**, bland annat genom att öka kommunens egen produktion av hållbar el (till exempel genom fler solfångare och solceller på lämpliga tak i det kommunala fastighetsbeståndet) och satsa på utbyggnad av fjärrvärme.
- Ta fram en kommunövergripande **energiplan**, där **vindkraft** koncentreras till redan exploaterade områden eller till havs där det inte inkräktar på skyddade naturområden, och där särskild hänsyn tas till miljöerna i kust- och skärgårdslandskapet.
- **Energieffektivisera lokaler och bostäder**, välja bort direktverkande el och välja hållbar uppvärmning.
- Underlätta **hållbart resande** genom att bygga fler och säkrare gång- och cykelvägar, utveckla pendlarparkeringar och mobilitetshubbar, ställa krav på hållbara tjänsteresor i kommunens verksamheter, göra kommunens fordonsflotta fossilfri och ställa klimatkrav i upphandling av transporter.
- **Använda material med lågt klimatavtryck i byggprojekt** och ställa krav på att nya byggnader ska vara lågenergihus. Att bygga mer energieffektivt bidrar till minskad energianvändning för uppvärmning – det är både klimatsmart och ekonomiskt.
- **Minska matsvinnet** genom att öka andelen tillagningskök i skolor och inom äldreomsorgen.
- Skapa bättre förutsättningar för att öka produktionen av mat som är **närodlat** eller **närproducerad**. På så vis minskar vi utsläppen för transporter.
- Utveckla cirkulär **masshantering**. Ytor för massahantering behöver tillgodoses i löpande planering och samordning inom och mellan pågående och kommande exploateringsprojekt.
- Använd och utveckla **delningstjänster** inom mobilitet och service. Norrtälje kommun arbetar på Liberalernas initiativ till exempel med att utveckla service för utlåning av kultur-, sport-, och friluftsutrustning via Aktivitetsbanken.
- Ta fram en strategi för laddning av tunga fordon.
- **Skifta till fossilfria finansiella investeringar och gröna lån**. Hur kapital placeras och vilka investeringar som görs av organisationer spelar stor roll för klimatet. Investeringar i anläggningar eller verksamheter som indirekt genererar stora utsläpp av växthusgaser ska undvikas. Därför är det viktigt att aktivt investera i gröna investeringsalternativ som påskyndar klimatomställningen, såsom gröna obligationer och hållbar placering av tjänstepension.
- **Skydda och stärk lokala ekosystemtjänster**. Bevarandet och förstärkandet av lokala ekosystemtjänster erbjuder möjligheter att bevara och skapa kolsänkor, förbättra Norrtäljes klimatanpassning, bevara och bidra till biologisk mångfald, skapa nya grönområden och förbättra livskvalitet.

9.2 Klimatanpassning

Översvämningar, värmeböljor och stormar blir allt vanligare. För att skydda liv och säkra vår infrastruktur är det viktigt att vi också anpassar oss efter de klimatförändringar som sker. Liberalerna vill:

- Utöka det lokala omhändertagandet av **dagvatten** för att motverka översvämningar på ett sätt som bidrar till en mer positiv stadsbild.
- Anta en **skyfallsplan**. För att undvika skador på grund av skyfall och kraftiga regn behövs en skyfallsplan som identifierar samhällsviktiga verksamheter och funktioner som riskerar att påverkas vid skyfall och kraftiga regn samt metodik för prioritering och genomförande av åtgärder.
- Öka andel detaljplaner som vid samråd redovisar förebyggande åtgärder vid skyfall.
- Verka för **3-30-300-regeln** tillämpas som norm i stadsplanering. Regeln innebär att alla ska kunna se minst **3** träd från sitt hem, sin skola och sin arbetsplats. **30** avser hur stor krontäckningsgrad ett stads kvarter minst bör ha. Måttet krontäckningsgrad talar om hur stor del av en yta som skuggas av träd kronor. Måttet har visat sig vara ett användbart redskap för att räkna ut värdet av de ekosystemtjänster som träd bidrar med. **300** avser det längsta avstånd man som invånare bör ha till ett grönområde.

9.3 Miljö

Genom att minska nedskräpning, utöka återvinning och utveckla smarta lösningar för avfall skapar vi en renare vardag. Samtidigt skyddar värdefulla ekosystem och minskar utsläpp av näringsämnen och farliga ämnen. Vårt mål är en kommun där både natur och människor trivs, där biologisk mångfald, vattenkvalitet och hållbarhet står i centrum. Liberalerna vill:

- Fortsätta vårt framgångsrika arbete med att minska **nedskräpningen**. Gator, torg och parker ska regelbundet städas och kommunen behöver bli bättre på att samla in skärp på platser som exempelvis Södra Bergen. Vi vill också minska nedskräpningen genom att göra det lätt att göra rätt. För det behövs fler papperskorgar och fler återvinningsmoduler. Fulla papperskorgar ska tömmas inom 24 timmar.
- Utöka **återvinningscentralernas** verksamhet och öppettider så att återanvändning och återvinning stimuleras i högre grad.
- Utveckla servicen av **tömningsstationer** för båttoaletter för att begränsa driftstopp och satsa på användarvänliga system som visar när en station behöver tömmas eller är ur funktion. Vi vill också verka för fler tömningsstationer och att det ska vara möjligt att lämna sopor vid tömningsstationerna. Det ska vara lätt att göra rätt som båtägare.
- **Stärka skyddet av värdefull natur i skötseln av kommunal mark** genom fortsatt hävd av värdefulla slätterängar och betesmarker, men också genom att värna om ekosystemtjänster i tätorterna. Det kan till exempel handla om att klippa gräs i vägkanterna när örter att hunnit slå ut och sätta frö, skapa ängar i stadsmiljö och i skötseln inom våra naturområden samarbeta med olika lokala föreningar. Vi vill också fortsätta stärka naturreservatet **Färsna gård** som ett besöksmål och Science Center.
- **Minska utsläppen av näringsämnen** till sjöar, vattendrag och Östersjöns vikar genom utökad reningsverkskapacitet, bra enskilda avloppsanläggningar och småskaliga VA-lösningar. Vi vill fortsätta satsa på VA-rådgivning som Norrtälje Vatten och Avfall (NVAA) erbjuder genom Vattencentrum på Campus Roslagen. Norrtälje kommun bör även förbättra omhändertagandet av mikroplaster.
- **Minska spridningen av farliga ämnen**. Förskolor, skolor och miljöer där barn vistas ska särskilt uppmärksammas. Vi vill ta arbetet med giftfria förskolor vidare till att även omfatta grundskolor, gymnasier, idrottsanläggningar och övriga offentliga byggnader. Kommunens tillsyn på kemikalieområdet ska prioriteras.

- Arbeta brett med **hållbar vattenplanering** och för att kommunens vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status, genom bland annat framtagande av lokala åtgärdsprogram, sjörestaureringsprojekt och våtmarksprojekt. Effekterna av detta breda vattenarbete är flera - bland annat bidrar dessa åtgärder till vattenfördröjande åtgärder i landskapet, bidrar till biologisk mångfald samt minskat utsläpp av CO2 till atmosfären. Vi vill också satsa pengar på aluminiumbehandling av några av kommunens vattendrag, bland annat av Bergshamraviken och sjön Sparren.

10. En inkluderande och demokratisk kommun

För Liberalerna är en öppen och inkluderande kommun där alla får möjlighet att delta och göra sin röst hörd en självklarhet. Vi arbetar för att stärka demokratin på alla nivåer och skapa förutsättningar där varje invånare känner sig sedd, respekterad och delaktig i utvecklingen av vårt samhälle.

En öppen samhällsdebatt bygger på att det inte bara framgår tydligt vad som framförs utan där det också är tydligt vem som står bakom ett budskap. Det är viktigt att medborgare vet vem som är avsändare. Anonyma trollkonton ska partier inte syssla med. För vår del är det en fråga värd att kämpa för.

10.1 Låt fler forma framtiden

Sverige är idag en av världens mest stabila demokratier, men demokratis arbets sätt måste hela tiden utvecklas. Vi vill att Norrtälje kommun ska vara Sveriges mest demokratiska kommun och vi vill låta fler forma framtiden.

Liberalerna vill:

- Utveckla hanteringen av **e-förslag** och erbjuda snabbare handläggning och bättre återkoppling till förslagsställaren.
- Att kommunen förmedlar kunskap om den kommunala organisationen och den politiska beslutsstrukturen i syfte att **höja intresset för lokaldemokratin**.
- **Nämndsammanträden** bör i större utsträckning äga rum på fler platser i kommunen.
- Norrtälje kommun ska ha en **öppen informationsbank** med utbildningspaket för förtroendevalda som syftar till att stärka deras förståelse för det lokalpolitiska sammanhanget. Att som idag lägga det ansvaret på enskilda partier är enbart till gagn för de större partierna.
- **Närhet till kommunal service** är viktig för att komma över hindret att söka kontakt med kommunen i olika frågor. Medborgarkontor är ett sätt att öka demokratin genom att underlätta alla kommuninvånares kontakt med kommunen.
- Inrätta **kommundelsnämnder** med syfte att decentralisera beslutsprocessen, med Rimbo som pilotprojekt.
- **Partistödet** ska redovisas öppet och tåla granskning. Skattepengar ska inte gå till trollfabriker.

10.2 Jämställdhet

Friheten att göra egna livsval, friheten att bestämma över den egna kroppen, känna sig trygg i sitt hem, göra ett yrkesval fritt från könsstereotyper, att kunna välja partner eller att välja leva ensam är liberala grundvärden.

Liberalerna vill:

- **Erbjuda barnomsorg även på obekväma arbetstider (nattomsorg).** Kvinnor liksom män arbetar inom sektorer med oregelbundna arbetstider, ofta på kvällar och nätter bl.a. med sjukvård, hemtjänst och kollektivtrafik eller inom polisen, besöksnäringsarna med flera områden. Det är en jämställdhetsfråga för alla att barnomsorg kan erbjudas på flexibla tider. Flexibilitet vid förläggning av barnomsorgstid kan också vara viktig för arbetssökande och föräldralediga.
- **Stärkt elevhälsa och motverka psykisk ohälsa.** Tjejers och killars psykiska ohälsa ska tas på allvar. Undersökningar visar att speciellt flickors psykiska ohälsa har ökat under senare tid. Alla skolor ska ha tillgång till elevvårdsteam, och eleverna ska veta hur de får kontakt. Elevhälsan ska samverka med socialtjänsten och BUP. Pop-up-ungdomsmottagningar på fritidsgårdar kan sänka trösklarna för fler att kontakta elevhälsan.
- **En trygg och jämställd kultur i klassrummet.** Ordning och reda i klassrummet är en förutsättning för goda skolresultat. Duktiga flickor ska inte sättas mellan stökiga pojkar för att lugna ner stämningen. Lärare bör också säkerställa att pojkar och flickor får lika mycket talartid.
- **Uppmuntra mäns goda föräldraskap.** Öppna förskolor ska arbeta för att uppmuntra mäns föräldraskap, till exempel med att ordna pappaträffar. Socialtjänsten ska verka för att fäder involveras vid ärenden rörande barnen och inte slentrianmässigt vända sig enbart till mamman.
- **Samordna myndighetsutövning vid våld mot kvinnor.** Våldsutsatta kvinnor ska få ett samordnat och evidensbaserat stöd från första kontakten med socialtjänsten.
- **Bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck.** Hedersförtryck har mycket olika uttryck som kräver olika åtgärder. Förekomst av tvångsgifte, könsstympning och hedersmord är de grövsta formerna, men även förtryck i formen av social kontroll och begränsning av livsval måste bekämpas.
- **Pojkar och unga män är både offer och förövare.** Pojkar och unga män i en hederskontext lever med dubbla roller, dels som offer eftersom de påtvingas de hedersnormer som styr familjen, dels som förövare eftersom de förväntas försvara familjens heder genom att kontrollera sina systrars liv. Kompetens i hedersfrågor måste också innefatta en förståelse för pojkars situation och särskilda behov, avseende deras roll i hedersproblematiken.
- **Samhällsorientering för anhöriginvandrare.** Kvinnor som anhöriginvandrare har en möjlighet till ökad integrering och egenmakt genom den samhällsorientering som erbjuds. Alltför få tar denna möjlighet och kommunen bör arbeta för att öka deltagandet. För att få fler kvinnor att delta i samhällsorientering liksom i etableringsinsatser bör kommunen arbeta uppsökande mot nyanlända kvinnor.
- **Jämställd användning av idrottsanläggningar och fördelning av resurser.** Traditionellt sett har kommunen investerat i, och drivit idrottsanläggningar samt spontanidrottsytor som använts av pojkar och män i betydligt högre utsträckning än i sådana som använts av flickor och kvinnor.
- **Underlätta vardagspusslet vid samhällsplanering.** När nya stadsdelar byggs måste offentlig infrastruktur byggas i samma takt. Kommunen ska säkerställa att exempelvis förskolor, vårdcentraler, idrottsmöjligheter, skolor och kollektivtrafik byggs i närområdet.

- **Bygg bort otryggheten.** Kvinnor upplever otrygghet i det offentliga rummet i högre utsträckning än män. Befolkade offentliga rum och urbana stråk bidrar till att förebygga brott och minska känslan av otrygghet. Bättre belysning och sikt, levande bottenplan, fler offentliga mötesplatser, öppna fasader och bättre skötsel av det offentliga rummet samt utökad torghandel skapar en tryggare stad.
- **Jämställd framkomlighet och säkerhet på trottoarer, gång- och cykelvägar.** Kommunen ska säkra en god och säker trafikmiljö på trottoarer, gång- och cykelvägar. Kommunen ska också ha en effektiv snöröjning och halkbekämpning som garanterar framkomligheten för alla användare; inklusive äldre med rollator, föräldrar med barnvagn och alla med nedsatt rörelseförmåga. Eftersom kvinnor oftare väljer andra färdmedel än bil är detta en jämställdhetsfråga.
- **Vård av anhöriga är en jämställdhetsfråga.** Många kvinnor tar på sig ansvaret att ta hand om sina närstående äldre. Anhöriga ska ges anhörigstöd för att inte slitas ut. Kommunen ska erbjuda avlösning, ekonomiska bidrag, korttidsboende samt råd och information.
- Det ska finnas tydliga och effektiva system för medarbetare att anmäla sexuella övergrepp eller andra handlingar som är brottsliga eller bryter mot kommunens grundläggande värderingar. Att anmäla ska aldrig innebära någon risk för den som anmäler. Därför är det viktigt att den **visselblåsarfunktion** som Liberalerna infört blir kvar.
- Underlätta ett **jämställt familjeliv**. Kommunen ska verka för att möjliggöra för de anställda att ha ett jämställt familjeliv. Med hjälp av god verksamhetsplanering ska därför heltidsanställningar om möjligt vara förstahandsalternativet. Manliga anställda ska också uppmuntras att dela på föräldraledigheten med sin partner.

10.3 Integration

Invandringen har berikat vår kommun genom århundraden. Ska det fortsätta vara så måste invandring bli mer än att resa över gränsen: nya svenskar ska släppas in i samhället på riktigt, lära sig språket, jobba och bli en del av ett Sverige som växer och utvecklas. I vårt arbete för en bättre integration utgår vi från allas möjligheter och eget ansvar. Den som vill få samhällets ekonomiska stöd måste också lära sig svenska, utbilda sig och ta ett jobb.

Liberalerna vill:

- Erbjud **yrkes-SFI** där svenska för invandrare integreras med den valda yrkesinriktningen.
- Utveckla formerna för att inom ramen för den så kallade **VIDA-modellen** (Välj Inkludering Delaktighet och Aktivitet) öka nyanländas inkludering i samhället via föreningslivet och stimulera medverkan i fritidsaktiviteter. Det kan till exempel handla om att ge ersättning till idrottsföreningar för att ta emot nyanlända som hjälptränare.
- Utveckla de insatser som genomförts med fokus på **föräldraskap** inriktat på individer som står långt från studier och arbetsmarknad, utifrån logiken att trygga vuxna ger trygga barn, och med ambitionen att öka förståelsen för vad som krävs för att integreras i det svenska samhället.
- Erbjud en **värdfamilj** eller **kontaktperson** eller motsvarande socialt inriktade arrangemang för att främja tidig samhörighet med lokalsamhället.
- Utveckla samhällsorienteringen med ett ytterligare **stärkt fokus på kvinnors och barns rättigheter**.
- Prioritera arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i kommunens samlade trygghetsarbete.

11. God och nära vård och omsorg

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) ansvarar för att invånarna i Norrtälje kommun erhåller sammanhållen hälso- och sjukvård samt omsorg, inklusive hälsofrämjande och förebyggande insatser. Modellen, med sammanhållen vård och omsorg, ger möjligheter till innovativa samarbeten och samordningsvinster.

Liberalerna vill:

- Värna om den framgångsrika samverkansformen mellan region och kommun för vård och omsorg (**Norrtäljemodellen**). Den ger en unik möjlighet att utveckla vård och omsorgsplanering i vårdkedjorna.
- **Åtgärda underskott i den kommunala omsorgen**. Alla utförare ska ha samma villkor för att uppnå kvalitetskonkurrens. Upprepade underskott i den kommunala omsorgen kan tyda på att ersättningen är för låg eller att det finns ineffektivitet i den kommunala omsorgsverksamheten. Det är viktigt att analysera orsakerna till underskott för att säkerställa hållbara villkor för omsorgen och bästa möjliga omsorg för varje skattekrona.
- **Bygga ut Norrtälje sjukhus till ett fullvärdigt akutsjukhus**. Sjukhuset levererar redan i dag vård av hög kvalitet, men i lokaler som inte lever upp till dagens och morgondagens behov. Ett moderniserat, om- och tillbyggt Norrtälje sjukhus möjliggör en fortsatt utveckling av akutsjukvården inte bara i Norrtälje, utan i hela norra Stockholms län.
- **Korta väntetiderna på akuten** - rädda närakuten vid Norrtälje sjukhus. Att få vård snabbt utan långa väntetider betyder mycket. Rätt utformat kan en närakut både avlasta akutmottagningen och korta väntetiderna. Det visar erfarenheter i andra delar av länet. Dessutom har närakuterna visat sig vara resurseffektiva.
- Verka för högre tillgänglighet genom **utökade öppettider på vårdcentralerna**. Genom bättre öppettider på vårdcentralerna minskar också trycket och köerna på akutmottagningen.
- **Bättre mat på Norrtälje sjukhus**. Vikten av att servera riktigt god och vällagad mat är en viktig del av vården. Vi vill också att patienter erbjuds färska frukter och får välja vad de önskar till mellanmål.
- Erbjud alla en **fast namngiven husläkare**.
- Alla vårdcentraler ska ha god geriatrisk kompetens.
- Utveckla **anhörigstödet**. Anhöriga ska inte slitas ut. Avlastning och annat stöd måste erbjudas i sådan omfattning att anhöriga orkar ge så mycket stöd de vill. Bygg ut växelvård och avlösning, anhörigträffar och utbildning för anhöriga. Ta till vara på frivilliga insatser via pensionärsföreningar, volontärinsatser och stötta Roslagsmodellens träffpunkter samt socialpsykiatrins träffpunkt.
- Införa en **mobil mammografibuss**. I Norrtälje kommun väljer så mycket som en av tre kvinnor att inte gå på sin mammografiundersökning. En mobil mammografibuss skulle öka tillgängligheten.
- Ge **husläkarna** rimliga förutsättningar att kunna möta sina patienters behov. Antalet listade per läkare måste avgöras av vilka vårdbehov som patienterna har.
- Göra det lätt att söka och få hjälp vid **psykisk ohälsa**. Den nära vården på vårdcentraler och ungdomsmottagningar ska kännas trygg och fungera även vid lätt psykisk ohälsa. Utbyggd psykisk hälsovård ska vara en prioriterad del i utvecklingen av vårdcentralerna (primärvården).
- **Korta köerna** inom den psykiatriska vården för barn och unga (**BUP**). Tidiga insatser sparar både lidande och resurser. Kontaktvägarna till vården, såväl fysiskt som digitalt, måste också vara lättillgängliga för i synnerhet unga människor och i miljöer där de rör sig.

- **Minska detaljstyrningen.** Alltför detaljerade krav i avtalen med privata utförare riskerar hämma innovation och minska resurser till omsorgstagaren. Exempel på hämmande detaljkrav är att en viss typ av teknik eller en viss leverantör ska användas. Ställ hellre tydliga krav på resultat och nytta för omsorgstagarna.
- **Använda omsorgsprisindex.** Långsiktigt hållbara villkor och förutsebarhet är avgörande för en väl fungerande omsorg. Vårdföretagarna, SKR och Sobona har därför tagit fram ett index, omsorgsprisindex (OPI) som kommunerna kan använda för att ersättningarna i omsorgen inte ska urholkas. Om kommunen idag har en ersättningsnivå som gör att få eller inga privata aktörer etablerar sig kan man behöva se över nivåerna och därefter börja tillämpa OPI.
- Inrätta en **familjecentral** i Hallstavik. Genom att samla verksamheter som mödra- och barnhälsovård, öppen förskola och förebyggande socialtjänst skapas bättre förutsättningar för att stärka familjers trygghet och barns hälsa och utveckling. I Hallstavik och Häveröbygden finns ett tydligt behov av en sådan samlad mötesplats för barnfamiljer.

12. En attraktiv arbetsgivare

För att du som arbetar i kommunen ska trivas, utvecklas och känna dig uppskattad, vill vi satsa på bättre arbetsvillkor, högre löner, ökad trygghet och mer inflytande. När medarbetare mår bra och ges möjlighet att göra sitt bästa, leder det också till högre kvalitet och bättre service för kommunens invånare. Liberalerna vill:

- **Höja lönerna för såväl lärare som rektorer.** Vi vill erbjuda konkurrenskraftiga löner för att både locka hit och behålla de bästa lärarna - från förskolan till gymnasiet. Det gäller även rektorer.
- **Reglera undervisningstiden.** Lärare behöver ges bättre förutsättningar att fokusera på sitt pedagogiska uppdrag.
- **Erbjuda gratis influensavaccinering**, särskilt till personal inom skola, vård och omsorg.
- **Öka andelen behöriga lärare**, så att alla elever möts av hög kompetens i klassrummet.
- **Höja personaltätheten** i både förskola och skola. Det ger tryggare miljöer, mer stöd och bättre arbetsmiljö.
- **Vårdens medarbetare ska ha bra löneutveckling** och möjligheter att påverka sin egen lön. Utbildning ska löna sig och därför ska individuell lönesättning tillämpas fullt ut. Det behövs särskilda lönesatsningar där det lönar sig för enskilda medarbetare att vidareutbilda sig, ta ansvar och bidra med erfarenheter från en lång karriär. En erfaren yrkesperson med specialistkunskaper inom medicin och omvårdnad ska tjäna väsentligt mer än en nyutexaminerad person.
- **Lätta på vård- och omsorgspersonalens administrativa börda** genom modern digital teknik - så att mer tid kan ägnas åt människorna i centrum.
- **Fortsätta höja friskvårdsbidraget.** En arbetsgivare som arbetar för en friskare arbetsplats skapar ett uthålligt arbetsliv med nöjda medarbetare. En del i arbetet för bättre och friskare arbetsplatser är att höja friskvårdsbidraget till 5 000 kronor, vilket gör arbetsgivaren till en attraktivare arbetsgivare.
- Satsa på **arbetsskor** och funktionsdugliga **arbetskläder** även till personal inom förskolan och fritidshemmen.
- Tillgodose Socialförvaltningens behov av nya lokaler.
- Eftersträva **heltidsanställningar**.
- Ge Campus Roslagen AB i övergripande ansvar för vidareutbildning av våra medarbetare inom Norrtälje kommun och kommunkoncernen.

13. Liberalerna gör Norrtälje kommun bättre - infriade vallöften

Ekonomi, jobb och företagsklimat

1. Överskotts målet på 2 procent har gjort att kommunen idag har en stark ekonomi, lägre lån och lägre räntekostnader.
2. Fördubblat antalet sommarjobb och infört kommunalt finansierade sommarjobbbara till föreningar.
3. Förbättrat nyttjandet av olika statsbidrag och EU-bidrag.
4. Förbättrat servicen till företagare i kommunen, bland annat har näringslivet nu en direktlinje som de kan ringa.
5. Möjliggjort för företrädare från näringslivet att delta i det lokalt brottsförebyggande rådet (BRÅ).
6. Medverkat till uppstart av nya företagarföreningar.

Mer pengar i plånboken för alla i Norrtälje kommun

11 september 2025 11:30

Detta är ett debattinlägg. Skribenterna svarar för åsikterna.

Har du sett de gula bänkarna som finns runt om i kommunen? Vi kallar dem vänskapsbänkar. De är en del av vårt arbete med att främja psykisk hälsa. Bänkarna är en plats för samtliga människor emellan och en symbol för vårt mänskliga behov av sociala relationer. Kanske sätter sig någon bredvid dig och säger hej. Eller så är det du som sätter dig bredvid någon som länge väntat på de tre orden "Hur mår du?"

Varsågod att slå dig ner!

Kultur och fritid

1. Fortsatt utbyggnaden av gång- och cykelvägar samt byggt bort tappade länkar inom Norrtälje stad, Rimbo och Hallstavik.
2. Infört Aktivitetsbanken, där man kan låna allt från instrument till spel och idrottsutrustning.
3. Förbättrat öppettiderna på fritidsgårdarna, som numera är öppna fram till kl. 23 och som har också har lördagsöppet.
4. Höjt verksamhetsbidragen till barn- och ungdomsföreningar. Sedan 2024 är även barn från och med fyra år bidragsberättigade.
5. Höjt anläggningsbidraget till idrottsföreningarna.
6. Initierat en ny sporthall i Hallstavik och i Norrtälje.
7. Upprustat Mullevallen i Rimbo.
8. Breddat utbudet på kulturskolorna med dans, teater och bildkonst.
9. Förbättrat Kvisthamrabacken med ett nytt snökanonsystem, inklusive anläggning av längdskidspår.
10. Satsat på fler utegym (vid bland annat Sportcentrum i Norrtälje och i Edsbro).
11. Tagit fram ett kulturmiljöprogram, som ger vägledande kunskapsunderlag om vilka kulturvärden som är viktiga att värna om i såväl bygglovsärenden som detaljplanarbetet samt ange riktlinjer för hur miljöerna kan vårdas, tillvaratas och utvecklas.

Norrtälje Tidning

1 dag · 🌐

Just nu planeras det för två nya temalekparkar i Norrtälje.

norrteljetidning.se

Här är lekparkerna som ska rustas upp

Skolan

1. Fler behöriga lärare - som nu börjar närma genomsnittet i riket (70 procent).
2. Förbättrat skolresultaten. År 2024 gick ca 84 procent av kommunens niondeklassare ut med gymnasiebehörighet, jämfört med 76 procent år 2016.
3. Satsat över 24 miljoner kronor på höjda lärarlöner.
4. Genomfört ett boklyft för fler skolböcker.
5. Infört natt- och helgomsorg inom förskolan.
6. Infört en skolgala som uppmärksammar goda insatser från elever och personal.
7. Satsat på utökning av flexprogrammet och särskilda undervisningsgrupper.
8. Förstärkt studievägledningen.
9. Utökat lovskolan och utökat studietiden där elever får extra hjälp.
10. Satsat på skolmaten och infört gratis frukt och frukost på skolorna.
11. Infört avgiftsfri pedagogisk lunch inom grundskolan.
12. Genomfört satsningar på roligare skolgårdar, invigt nya lokaler för Elmsta förskola och rustat upp Roslagsskolans omklädningsrum.

Läraryrket kommer - ett miljonregn väntas

Skolans 545 lärare och rektorer på de kommunala förskolorna, grundskolorna, fritidshemmen får dela på 7,5 miljoner kronor.

Nu skriver han till skolorna om att 545 lärare i kommunala förskolorna, grundskolorna, fritidshemmen och rektorer ska dela på 7,5 miljoner kronor. Läraryrket kommer att bli ett miljonregn väntas.

Robert Gustafsson, kommunstyrelsens ordförande, säger att det är en stor utmaning att rekrytera och behålla lärare. Han vill se fler utbildningsplatser för lärare och höjda löner för de som redan arbetar i yrket.

6 Nyheter

Miljonsatsning på böcker - så mycket får respektive skola

Skola	Böcker
Skola 1	40000
Skola 2	30000
Skola 3	25000
Skola 4	20000
Skola 5	15000
Skola 6	10000
Skola 7	8000
Skola 8	6000
Skola 9	4000
Skola 10	2000

Trygghet och säkerhet

1. Trygghetskameror har satts upp på fler utsatta eller potentiellt utsatta platser.
2. Arbetet mot korruption, otillåten påverkan och kriminella nätverk har stärkts.
3. Infört en trygghetsfond.
4. En belysningsplan har tagits fram för att öka tryggheten på offentliga platser.
5. Snöröjningen och halkbekämpningen har förbättrats.
6. Infört regelbundna drogsök med narkotikahundar på kommunens skolor för att säkerställa en drogfri skolmiljö.
7. Infört modellen "Bostad först", där personer med långvarig hemlöshet erbjuds en egen lägenhet med individuellt anpassade stödinstatser.
8. Återinfört tjänsten som strateg mot våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck.
9. Utökad antal fältare.

Roslagsskolan sätter upp kamerabevakning

REKRYTERING Fyra av kommunens 23 skolor har kamerabevakning. Högstadiet Roslagsskolan i Norrtälje har precis fått upp kamerorna.

– Jag tror att det är bra att ha kameror på skolan, säger Johan Karl, grundskolechef i Norrtälje kommun.

Det är ett nytt system för att övervakas och det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan. Det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan. Det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan.

– Jag tror att det är bra att ha kameror på skolan, säger Johan Karl, grundskolechef i Norrtälje kommun.

Kameror sätts upp i den första högstadietklassens korridor, med omkring 600 elever.

PERSONLIG Flera av kommunens 23 skolor har kamerabevakning. Högstadiet Roslagsskolan i Norrtälje har precis fått upp kamerorna.

– Jag tror att det är bra att ha kameror på skolan, säger Johan Karl, grundskolechef i Norrtälje kommun.

Personen har jag goda erfarenheter av en kamerabevakad skola och jag ser inga risker med kameror i skolmiljön.

Johan Karl, grundskolechef i Norrtälje kommun.

– Jag tror att det är bra att ha kameror på skolan, säger Johan Karl, grundskolechef i Norrtälje kommun.

Om kamerorna

Kamerorna på Roslagsskolan sätts upp 2023. I samma skola sätts upp nya 2018. I högstadiet 2023 och i grundskolan 2024. Kamerorna används för att övervakas och det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan. Det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan.

NORRTÄLJE & TIDNING

4 i Nyheter Länsskyddets: Parkeringen i Samsörp – en campingplats

4 i Nyheter Utöymmet i Edsbro har invigts

4 i Nyheter Mängder av folkvagnar i "parken"

Fler "fältare" – för att möta nya utmaningar

Elias Rosell: "Det är märkligt och olyckligt att Skolinspektionen stoppade Engelska skolan från att starta hösten 2023." Sidan 2

Förstaden där en narkotikahundar Roslagsskolan med narkotikahund. Märken gör det i korridor på bilden.

Narkotikahundarna hittade spår i skolan

REKRYTERING Kommunen har upphandlat sex nya narkotikahundar i skolorna. Under förra veckan genomfördes det första sökandet på Roslagsskolan. Då gjordes flera markeringar.

Suomen anten av spår har Roslagsskolan, säger Rosell. Kommunen säger också att det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan. Det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan.

En skolkamrat

– Det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan. Det är ett nytt system som är till nytta för alla som arbetar på skolan.

Vi måste säkerställa att skolorna är en trygg zon mot droger.

Robert Rosell, ordförande i kommunstyrelsen.

Landsbygd och skärgård

1. Påskyndat bredbandsutbyggnaden genom både ekonomiska satsningar och en ny bredbandstrategi.
2. Infört ett lokaliseringsstöd till mindre förskolor och skolor på landsbygden.
3. Förbättrat latrin- och sophämtningen i skärgården.
4. Infört en landsbygds- och skärgårdsfond.
5. Reviderat gång- och cykelprogrammet för landsbygden så att gång- och cykelvägar till och från skolor samt idrottsplatser fått högre prioritet.

Vård och omsorg

1. Infört ett akutboende för hemlösa.
2. Infört SFI för ukrainska flyktingar som kommit hit under massflyktsdirektivet.
3. Gett kommunalförbundet för sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) en trygg och tillräcklig finansiering där kommunen tar sin del av ansvaret. En underfinansierad verksamhet hotar på sikt såväl valfriheten som tryggheten för dig som medborgare.
4. Verkat för en utbyggnad av Norrtälje sjukhus, för att möjliggöra utökad kapacitet.
5. Infört avgiftsfri parkering vid Norrtälje sjukhus (de första två timmarna).

Miljö och klimat

1. Antagit en jordbruksmarksstrategi.
2. Förbättrat servicen på båtömningsstationerna.
3. Satsat på fler solceller för att öka produktionen av fossilfri el. Bland annat har det installerats solceller på taket på Rodengymnasiet och byggts en en solcellspark vid Utvägens ände i Fågelsången.
4. Flera laddstolpar för elbilar har installerats runt om i kommunen.
5. En kommunekolog anställts för bättre hantera naturvårdsfrågor i kommunens detaljplaner.
6. Tagit första steget för att skapa fler kolonilotter i Rimbo och Nordrona.
7. Ställt om fler bruksgräsmattor till ängsmark.

8 Nyheter
Norrtälje Tidning
torsdag 25 april 2023

Nytt akutboende öppnas där hemlösa får sova ut

En ny akutboende för hemlösa öppnas i Norrtälje. Det är ett sjuvåningshus som ligger i närheten av sjukhuset. Boendet är avsett för personer som inte har någon annan bostad och som behöver akut hjälp. Boendet består av sju våningar med totalt 140 boendeplatser. Det är ett sjuvåningshus som ligger i närheten av sjukhuset. Boendet är avsett för personer som inte har någon annan bostad och som behöver akut hjälp. Boendet består av sju våningar med totalt 140 boendeplatser.

8 Nyheter
Norrtälje Tidning
torsdag 25 april 2023

Kommunen klipper mindre gräs - vill skapa fler ängsytor

Den kommunala skötselavdelningen har beslutat att klippa mindre gräs på kommunens ängar. Istället vill man skapa fler ängsytor som kan användas för betesgräs och andra växter som är bra för miljön. Detta innebär att vissa områden som tidigare klipptes flera gånger om året nu kommer att klippas en gång om året. Detta är ett första steg mot att skapa fler ängsytor i kommunen.

Är mer än bara ängar
Landskapningen i Norrtälje är mer än bara ängar. Det är också en plats där naturen får ta sin rätt. Kommunen vill skapa fler ängsytor som kan användas för betesgräs och andra växter som är bra för miljön. Detta innebär att vissa områden som tidigare klipptes flera gånger om året nu kommer att klippas en gång om året. Detta är ett första steg mot att skapa fler ängsytor i kommunen.